Bizicik oğlum

ŞEYH ALİ HASAN GALUM

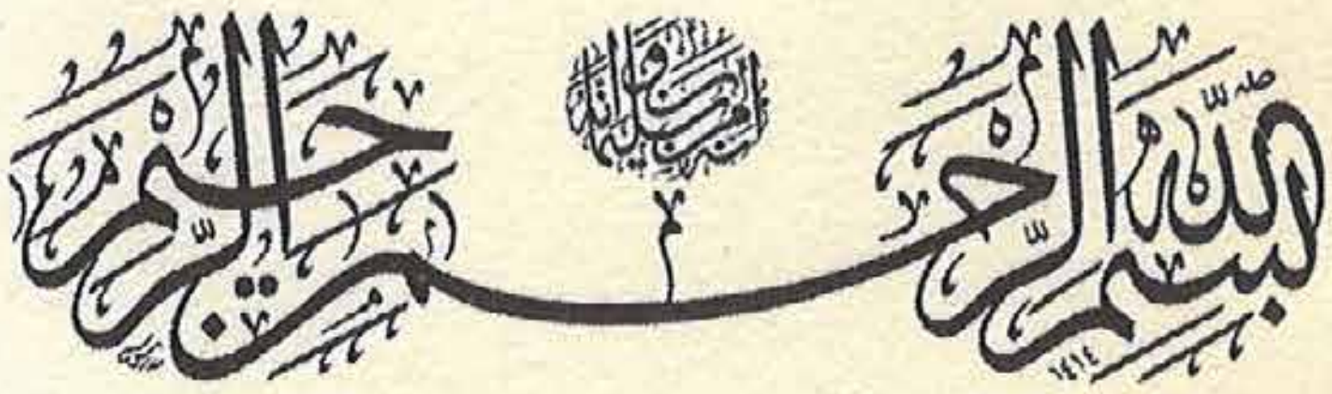
بسم الله الرحمن الرحيم

"Ben sizin aranızda iki değerli emanet bırakıyorum; onlara sarıldığınız sürece benden sonra asla sapıklığa düşmezsiniz. Onlar Allah'ın Kitab'ı ve benim itretim Ehlibeyt'imdir. Bu ikisi, Kevser Havuzu başında bana tekrar dönünceye kadar asla birbirlerinden ayrılmazlar. Bakın, görün; benden sonra onlara nasıl davranacaksınız?

Resul-i Ekrem (s.a.a)

BIRICIK OĞLUMA

DARU'T-TEVHİD

Yazar:

Şeyh Ali Hasan Galum

Çeviri:

Mehmet Cevher Caduk

MİR YAYINLARI

MİR YAYINLARI: 082

Kitabın Orijinal Adı:

Biricik Oğluma

Yazarı:

Şeyh Ali Hasan Galum

Çevirmen:

Mehmet Cevher Caduk

Kapak & Mizanpaj:

Neva

ISBN: 978-605-74684-5-1

1. Baskı: Haziran 2021

KİMMAD

Matbaa Sertifika No: 47616

www.kimmad.com

Tel: 0212 501 76 15

İsteme Adresi

Mir Yayınları

Karakuş Kırtasiye

Halkalı Merkez Mh. Zeynebiye Cd.

Serenity Sitesi C Blok No: 1/2B

Küçük Çekmece-İstanbul

Tel: 0212 495 23 59

GSM: 0533 625 15 81

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ..... 11

BİRİNCİ BÖLÜM: TEKLİF (YÜKÜMLÜLÜK)
..... 13

PEKİ NEDEN TEKLİF?..... 14

TEKLİFİN ŞARTLARI 15

Birinci Şart: Ergenlik..... 16

Ergenliğin Alametleri..... *18*

İkinci Şart: Akıl..... 19

Üçüncü Şart: Kudret..... 20

TEKLİFİN HUSUSİYETLERİ..... 21

1- Nitelik Açısından Kolaylık 22

2-Nicelik Açısından Kolaylık..... 23

3-İnsanların Gereksinimlerini Karşılaması 24

4-Aklın Onaylaması 26

İKİNCİ BÖLÜM: SORULAR VE CEVAPLAR 29

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: AMELÎ MARİFETLER . 43

TAKLİT 44
VACİPLER..... 45
1-Namaz: 45
2-Zekât:..... 46
3-Oruç:..... 47
4-Hac:..... 47
5-Humus:..... 49
6-7 İyiliği Emretmek ve Kötülükten Nehyetmek..... 50
8-Cihat: 51
9-10-Allah Dostlarını Veli Edinmek ve Düşmanlarından Beri Olmak 52
HARAMLAR..... 53
TÖVBE 56
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: CİNSEL AHLAK..... 61
CİNSEL SAPIKLIK 62
1-Zina..... 62
2-Livata 63
3-İstimna (Mastürbasyon) 66
CİNSEL SAPIKLIKTAN KORUNMA YOLU 68
İffet..... 69
İffet Duygusunu Geliştiren Şeyler..... 74

BEŞİNCİ BÖLÜM: NASİHATLER..... 79

İMAM ALİ'NİN (A.S) OĞLU İMAM HASAN'A VASİYETİNDEN BİR DEMET 82

Takvayı Vasiyet Etme 88

Yararlı Söz 89

Her Şey Allah'ın Elindedir 90

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Sünnetine Uyma..... 90

Değer Yargıları 91

Ahirete Hazırlık 91

Dua ve Allah'a Tevessül 92

Sadece Allah'a Kul 93

Sadakatin Esası 94

Çeşitli Vasiyetler 96

Bu birkaç sayfayı, ergenlik çağına yeni girmiş oğluna hayatının bu yeni evresiyle bağlantılı önemli konuları anlasın diye hediye edebilirsin.

Rahman rahim allah'ın adıyla

Ey değerli yavrum, şu birkaç sayfayı sana hediye ediyorum. Umulur ki bu kitapçık hayatının seyrini aydınlatan bir meşale olur.

ÖNSÖZ

Ey aziz yavrucuğum, günlerden beri seni sıkıntılı ve endişeli olarak görüyor, bakışlarının ve düşüncelerinin sorularla dolu olduğunu mülahaza ediyorum. Sen de biliyorsun ki ey azizim, seni endişelendiren ve sana kaygı veren şeyler bana da endişe ve kaygı verir. Sana eziyet veren şeyler bana da eziyet erir, seni rahata ve huzura eriştiren şeyler beni de rahata ve huzura kavuşturur. Bir yere oturur oturmaz senin durumunu düşünüyorum. Sen inşallah yakında on beş yaşına girmiş ve hayatının yeni bir evresine geçmiş olacaksın. Allah'ın dilediği şekilde bir kul olman şartıyla bu yeni evre mutluluğunun ve saygınlığının kapısı olacaktır. Ey yavrucuğum, hatırlıyor musun, küçük büyük bir adam olup da sorumlulukları taşımayı, hayatın zorluklarıyla mücadele etmeyi ve güçlüklere ve sıkıntılara meydan okumayı ne kadar da çok arzuluyordun! İşte şimdi ey

yavrucuğum sen bu yeni döneme giriş yapmak üzeresin! Öyleyse bunun için hazırlığını yap! Büyük cihat yolunda senin için bir meşale olmasını ümit ettiğim sana takdim edeceğim şu birkaç sayfayı inceleyerek okumaya çalış.

Seni seven baban!

BİRİNCİ BÖLÜM

Allah azze ve celle insanın mutluluğunu ve başarılı olmasını diler. Şu âlemde yaşayan insan kötülükten yakasını kurtaramaz. Dünya hayatında birçok şey güzel ve lezzetli görünür. Sen de bu şeylerine mutluluğa açılan yollar olduğunu sanırsın. Hâlbuki bunlar hakikatte çirkin şeylerdir. Bunların lezzeti ve menfaati oldukça kısa sürelidir ve sınırlıdır... İlahî teklifler ancak insanın tekamüle ulaşması ve hakikî saadete erişmesi içindir.

TEKLİF (YÜKÜMLÜLÜK)

Erkek veya kız çocuğu ergenlik çağına ulaşıp da akıllı ve kudrete sahip olduğunda ikiye ayırabileceğimiz ilahî teklifleri yerine getirmelidir.

1-Vacipler: Namaz, Ramazan orucu, hac, emr-i bi'l-maruf ve nehyi ani'l-münker (iyiliği emretmek ve kötülükten nehy etmek), zekât ve humus vermek. İşte bütün bunlar kişinin belirli şartlar çerçevesinde yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerdir.

2-Muharremat (Haramlar): İnsanlara zulüm etmek, emanete ihanet etmek, içki içmek, yalan söylemek, şarkı söylemek ve dinlemek, hırsızlık, aldatma, gıybet, koğuculuk vb. Bunlar da kaçınılması gereken şeylerdir.

Bu tür şeylerle yükümlü olan bir bireye ise mükellef (sorumlu) denilir.

PEKİ NEDEN TEKLİF?

Ey yavrucuğum, bazen sen "Allah-u Teâlâ neden bizleri vacipler ve haramlarla yükümlü kılmaktadır? Allah bunlardan müstağni değil midir? Allah bizim amellerimize muhtaç mı ki? Öyleyse neden yükümlüyüz?" şeklinde birtakım sorular sormaktasın.

Galiba bu sorunun özlü cevabı Müminlerin Emiri Ali b. Ebî Tâlib'in (a.s) şu buyruklarında geçmektedir.

إنه– يعني الله سبحانه– لم يأمرك إلا بحسن، ولم ينهك إلا عن قبيح

"O sana ancak güzel olan şeyleri emretmiş! Sana ancak çirkin olan şeyleri de nehyetmiştir."[1]

Allah azze ve celle insanın mutluluğunu ve başarılı olmasını diler. Şu âlemde yaşayan insan kötülükten yakasını kurtaramaz. Dünyada

---

1-*Nehcü'l-Belâğa*, 31. mektup

birçok şey güzel ve lezzetli görünür. Bunların mutluluğa açılan yollar olduğunu sanırsın. Hâlbuki bunlar hakikatte ancak çirkin şeylerdir. Bunların lezzeti ve menfaati oldukça kısa sürelidir. İlerleyen dönemlerde bunların kötü etkileri ortaya çıkar. Uğursuz ve bedbahtlığa giden bir yol olduğu anlaşılır.

Bundan dolayı Allah Sübhânehu ve Teâlâ güzeli göstersin, güzel olanı çirkinden ayırt etsin, kendisini saadete ulaştırıp şekavetten uzaklaştırsın diye insana akıl bağışlamıştır. Ancak insanı kışkırtan ve yoldan çıkartan etkenler çok, saptıran ve aldatan şeyler ise türlü türlüdür. Öyle ki bazen hayır ile şer, hak ile batıl birbiriyle karıştırılır. Allah-u Teâlâ hayrı ve şerri tanımada, hakkı batıldan ayırt edebilmede insanlara yardımcı olsun, hakikî saadet yolunu kendilerine göstersin; şekavet ve uğursuz yollardan kaçınsınlar diye rasuller göndermiştir.

Sözün özü; ilahî teklifler ancak insanın, tekamüle ve hakikî saadete ulaşmaları için birer araçtır.

TEKLİFİN (YÜKÜMLÜLÜĞÜN) ŞARTLARI

Teklifin şartları üç tanedir:

a-Ergenlik

b-Akıl

c-Kudret

Bu şartları biraz detaylı bir şekilde ele almaya çalışalım.

Birinci Şart: Ergenlik

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا﴾

"Ey insanlar! Öldükten sonra dirileceğinizden kuşku duyuyorsanız şunu unutmayın ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan, sonra belli belirsiz et parçasından yarattık ki size (kudretimizi) açıkça gösterelim ve biz dilediğimizin rahimlerde belirli bir vakte kadar kalmasını sağlarız, sonra sizi bebek olarak çıkarırız ki daha sonra yetişkinlik çağınıza erişesiniz. İçinizden kimi erken vefat ettirilirken kimi de önceden bildiklerini bilmez hale gelinceye kadar ömrün en düşkün çağına eriştirilir."[2]

2-Hac, 5

Ey aziz yavrucuğum, insanın hayatında gelişiminin çeşitli merhaleleri vardır. Bu merhalelerden birisi de ergenlik merhalesidir. Kur'an-ı Kerim bunu **"Bulûğu'l-Hülüm/ergenlik çağı"** olarak ifade etmektedir. Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿وَاِذَا بَلَغَ الْاَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ﴾

"Çocuklarınız ergenlik çağına gelince"[3]

Öyleyse ey yavrucuğum, ergenlik çocukluk ve bebeklik döneminden çıkıp büyüklük çağına giriş yapmak demektir. Belki de sen kişinin ergenlik çağına girdiğinde hızlı bir şekilde bedeninin nasıl geliştiğini, yüz hatlarının erkeklerin yüz hatlarına nasıl dönüştüğünü, sesinin nasıl kalınlaştığını vb. gözlemlemişsindir. Allah-u Teâlâ geniş rahmetiyle ergenlik çağına girmemiş olan çocuklara oruç tutmalarını, hac etmelerini, cihat etmelerini, mallarının zekât ve humusunu vermeleri gibi sorumlulukları ve yükümlülükleri farz kılmamıştır. Çünkü çocukların henüz daha böyle bir şeye kudretleri bulunmamaktadır. Ancak çocuk ne zaman ki ergenlik çağına ulaşır ve teklifin diğer şartlarını da taşırsa artık ilahî tekliflere hazır hale gelmiş olur. Onun durumu otuz-kırk yaşındaki durumu ile aynı olur.

3-Nur, 59

Ergenliğin Alametleri

Erkeklerde ergenliğin üç tane alameti vardır. Bu alametlerden en azından bir tanesi gerçekleşecek olması çocukta ergenlik devresinin başladığını bildirir. Bu alametler şunlardır.

1-Kamerî olarak 15 yaşını doldurmuş olmak

2-kasık bölgesinde ve cinsel organda kalın kılların belirmesi.

3-Uyanıkken veya uykudayken meni akması. Meni; ergenlik döneminde cinsellik dürtüsüyle bevl mahallinden fışkıran beyaz renkli bir sıvıdan ibarettir. Allah azze ve cellenin insan türünün devamı ve insanın çocuk sahibi olması için insana meni bağışlamıştır.

Bu sıvının ergenlerden çıkması oldukça doğaldır. Kişinin rüyadan uyandığında kendisinden meninin çıktığına dair belirti görmesi halinde utanmasını veya korkmasını gerektirecek herhangi bir neden yoktur. Bu, ergenlerde doğal bir halettir ve sağlıklı olduklarının göstergesidir. Buna "ihtilam (düş azması)" denilir.

Ancak ergen bir şahıs uyanıkken kasıtlı olarak kendisinden meni çıkartmaktan sakınmalıdır. Bu halet istimna (mastürbasyon) olarak isimlendirilir; haram sayılan ve insanın şiddetli bir şekilde cezalandırılacağı büyük günahlardan olarak kabul edilir. Ayrıca bu

davranışın beden ve insan psikolojisi üzerinde olumsuz birtakım zararları da vardır. İnşallah ilerleyen bölümlerde bundan etraflıca bahsedeceğiz.

İkinci Şart: Akıl

Akıl teklifin ikinci şartıdır. İnsan bazen ergenlik çağına girdiği halde bu önemli şarta -ki bu akıldır- sahip olmayabilir. Dolayısıyla deli bir şahıs ne kadar ergenlik çağına ve bedenî kuvvete ulaşmış olsa da ilahî teklife muhatap olamaz. Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

أن الله عز وجل لما خلق العقل قال له أقبل فأقبل، ثم قال له أدبر فأدبر، فقال تعالى: وعزتي وجلالي ما خلقت خلقا هو أكرم علي منك، بك أثيب وبك أعاقب، وبك آخذ وبك أعطي.

"Allah azze ve celle, aklı yaratınca ona: 'Beri gel.' dedi, akıl beri geldi. Sonra: 'Geri git.' dedi, akıl geri gitti. Sonra şöyle buyurdu: İzzetim ve celâlim hakkı için senden daha üstün bir şey yaratmış değilim. Senin vesilenle sevap verecek ve senin vesilenle cezalandıracağım. Seninle sorguya çekecek ve seninle vereceğim."[4]

4-*Bihârü'l-Envâr*, c. 1, bab no: 2, hds no: 9

Dahası aklî yönden engelli olanlar da mükellef olmazlar.

عن زرارة قال: سألت أبا جعفر (عليه السلام) عن المستضعف فقال: هو الذي لا يهتدي حيلة إلى الكفر فيكفر ولا يهتدي سبيلا إلى الايمان، لا يستطيع أن يؤمن ولا يستطيع أن يكفر، فهم الصبيان، ومن كان من الرجال والنساء على مثل عقول الصبيان مرفوع عنهم القلم

"Zurâre rivayet eder: Ebû Cafer el-Bâkır'a (a.s) mustazafı sordum. Buyurdu ki:

Küfre girmek için bir hilesi olmayan, iman etmek için de bir yol bilmeyen, iman edemeyen, küfre giremeyen kimseye denir. Bunlar çocuklardır ve akılları ancak çocuk aklı kadar gelişmiş erkekler ve kadınlardır. Bunlar üzerinden kalem (sorumluluk) kaldırılmıştır."[5]

Üçüncü Şart: Kudret

Allah azze ve celle şöyle buyurmaktadır:

﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا﴾

"Allah hiçbir kimseyi, gücünün yetmediği bir şeyle yükümlü kılmaz."[6]

5-*el-Usûl mine'l-Kâfî*, c. 2, Müstazaf babı, h. 1

6-Bakara, 286

Dolayısıyla ilahî teklifler genel olarak insanların kudretleriyle uyumludur. Ancak şu var ki bazı insanlar birtakım nimetlerden mahrum olabilirler. Örneğin sağlık nimetinden mahrum olan bir kişi oruç tutamaz. Dolayısıyla da kudret şartına sahip olmadığından ötürü oruç tutmayınca da Allah katında mazur sayılmış olur. Bundan dolayıdır ki İmam Hüseyin (a.s) şöyle buyurmaktadır:

ما أخذ الله طاقة أحد إلا وضع عنه طاعته، ولا أخذ قدرته إلا وضع عنه كلفته

"Allah-u Teâlâ hiçbir kimseyi takatinin üzerinde bir şeyle yüklememiştir. Kimin o şeye gücü yoksa ondan itaatini kaldırmıştır. Kimin kudreti bir şeye yetmiyorsa ondan teklifini kaldırmıştır."[7]

Böylece ey yavrucuğum bir şahsın mükellef (yükümlü) olması, yapıp ettiklerinden ve yapmadıklarından hesaba çekilebilmesi için taşıması gereken üç şartı öğrenmiş oldun. Yine ilahî tekliflerin birtakım hususiyetleri vardır ki haydi şimdi de bunları öğrenelim.

TEKLİFİN HUSUSİYETLERİ

Ey yavrucuğum, ilahî teklifler birtakım hususiyetlere ve ayırt edici özelliklere sahiptir.

7-Harrânî, *Tuhefu'l-Ukûl*, s. 264

1- Nitelik Açısından Kolaylık

Emir ve nehylerinin kolay olması Allah 'ın lütfundandır. Nitekim Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾

"Size din konusunda hiçbir güçlük yüklemedi"[8]

﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ﴾

"Allah sizin için kolaylık istiyor güçlük çekmenizi istemiyor." (2/el-Bakara/185)[9]

Tabi bununla insanın sorumluluklarında dilediklerini yapma ve dilediklerini terk etme hakkına sahip oldukları, kişisel görüşüne, heva ve hevesine uygun tarzda amel etme hakkına sahip oldukları kast edilmemektedir. Aksine bu, ilahî tekliflerin kolay oldukları ve bunları yerine getirecek kişinin büyük bir zorlukla karşılaşmadıkları anlamına gelmektedir.

Dolayısıyla insan daha zor ve daha meşakkatli teklifleri yerine getirebilecek kudretlere ve büyük takatlere sahiptir.

8-Hac, 78
9-Bakara, 185

2-Nicelik Açısından Kolaylık

İlahî tekliflerin keyfiyet/nitelik açısından kolay oldukları gibi nicelik olarak da azdırlar. Şöyle ki

a-İnsanın sahip olduğu güce oranla azdır. Çünkü insan daha fazla sorumlulukları yerine getirebilme kudretine de sahiptir.

عن إسماعيل بن مهران قال: سمعت جعفر بن محمد عليهما السلام يقول: والله ما كلف الله العباد إلا دون ما يطيقون، إنما كلفهم في اليوم والليلة خمس صلوات، وكلفهم في كل ألف درهم خمسة وعشرين درهما، وكلفهم في السنة صيام ثلاثين يوما، وكلفهم حجة واحدة، وهم يطيقون أكثر من ذلك

"İsmail b. Mihrân şöyle der: Ben Cafer b. Muhammed'in (a.s) şöyle buyurduğunu işittim:

Vallahi Allah, kulları ancak takatlerinin altındaki şeylerle mükellef kılmıştır. O kulları bir günde beş vakit namazla, her bin dirhemde yirmi beş dirhem zekât vermekle, yılda bir defa otuz gün oruç tutmakla, hayatları boyunca da bir defa hacca gitmekle yükümlü tutmuştur. Hâlbuki onlar bundan daha fazlasını da eda edebilirlerdi."[10]

10-Şeyh Saduk, *el-Hisal*, 30. bab, h. 9

b-Sevap miktarına oranla azdır: Yükümlülüklerini yerine getiren mümin bireyin elde edeceği ilahî sevap oldukça büyüktür. Bu sevap, insanın yerine getirdiği amellerin miktarıyla kıyas dahi edilemez.

Müminlerin Emiri (a.s) şöyle buyurmaktadır:

وأعلموا أن ما كلفتم يسير وأن ثوابه كثير

"Biliniz ki! Yükümlü olduğunuz şeyler kolay; sevabı da çoktur."[11]

3-İnsanların Gereksinimlerini Karşılaması

Allah-u Teâlâ'nın teşriî ettiği yükümlülükler hiç kuşkusuz insanların yararınadır ve onların ruhî ve bedenî ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Hikmet ve maslahattan yoksun hiçbir ilahî teklif bulunmamaktadır. Gerçi biz bazen bu ilahî maslahatları ve hikmetleri elde edemeyebiliyoruz.

عن بعض رجاله، عن أبي جعفر (عليه السلام) قال: قلت له: لم حرّم الله عزّ وجل الخمر والميتة والدم ولحم الخنزير؟ فقال: إن الله تبارك وتعالى لم يحرّم ذلك على عباده، وأحلّ لهم ما سوى ذلك من رغبة فيما أحلّ لهم، ولا زهد فيما حرّمه عليهم، ولكنّه تعالى خلق

11-*Nehcü'l-Belâğa*, 51. mektup

الخلق فعلم ما يقوم به أبدانهم، وما يصلحهم فأحلّه لهم وأباحه، وعلم ما يضرّهم فنهاهم عنه

"Imam Bâkır'ın (a.s) ashabından birisi şöyle der:

Ben O'na: 'Allah-u Teâlâ neden domuzu, ölü etini, kan ve domuz etini haram kılmıştır?' diye sordum. İmam (a.s) şöyle buyurdular: **'Allah-u Teâlâ'nın bunları kullarına haram kılması ve bunlar dışındaki her şeyi helal sayması, kendilerine helal kıldığı şeylere rağbetinin ve haram kıldığı şeylere ise bir rağbetsizliğinin olması sebebiyle değildir. Aksine Allah-u Teâlâ insanları yarattı ve hangi şeylerin bedenine ve sağlığına faydalı olduğunu bilmektedir. Ve böylece o şeyi kendilerine helal ve mubah kılmıştır. Ve aynı şekilde kendilerine nelerin zararlı olduğunu bildiği için onları o şeyden sakındırmıştır...'"**[12]

Ancak ey yavrucuğum, sen bazen 'Bu şer'i hükümlerin bizim için maslahat taşıdıklarını nasıl bilebiliriz ki! Hâlbuki bizler bazı hükümlerin teşri edilmesindeki hikmeti bilemiyoruz.' şeklinde sorgulamaktasın. Buna cevaben ben şöyle derim;

12-Şeyh Sadûk, *Men La Yahduruhu'l-Fakih*, c. 3, s. 4215

İlk olarak, bizler her ne kadar yetersiz aklımızla bütün ilahî teşrilerdeki hikmeti bilemesek de Allah azze ve celleye ve O'nun sıfatlarına iman etmişiz. İşte el-Hekim ve el-Alim sıfatları da O'nun sıfatlarındandır. Bu sıfatlar bizi bütün ilahî teşrilerin yararımıza olduğuna inanmamızı gerektiriyor.

İkinci olarak, bazı ilahî teşrilerin taşıdığı hikmetlerin bizden gizli kalmasının özel bir felsefesi vardır. Çünkü Allah azze ve celle kendisine taat ve ubudiyet boyutlarımızı bize göstermek istemektedir. Her ne kadar hikmetini bilemesek de ilahî tekliflere icabet ettiğimiz oranda O'na kulluğumuz da artar.

4-Aklın Onaylaması

Resullerin getirdiği dinî hükümler aklıselimle de uyuşmaktadır. Çünkü her ikisi de güzel olan şeylere yönlendirmektedirler.

Müminlerin Emiri'nden (a.s) şöyle rivayet edilmiştir:

لو لم ينه الله سبحانه عن محارمه لوجب أن يجتنبها العاقل

"Allah'ın haramlara karşı nehyi olmasaydı dahi akıllı bireyin bunlardan kaçınması gerekirdi."[13]

13-el-Âmıdî, *Gurerü'l-Hikem*, c. 5, hds no: 7595

Aziz yavrucuğum, ilahî yükümlülük aklın güzel şeylere uymak ve çirkin şeylerden kaçınmak gerektiği şeklindeki hükmünü de teyit etmektedir.

عن أمير المؤمنين (عليه السلام) ، أنه قال: (لو كنا لا نرجو جنة ولا نخشى نارا ولا ثوابا ولا عقابا، لكان ينبغي لنا أن نطلب مكارم الأخلاق ، فإنها مما تدل على سبيل النجاح

"İmam Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: **Eğer cenneti ümit etmeseydik, ateşten korkmasaydık, bir sevap ve ceza da söz konusu olmasaydı yine de bizlere ahlaki yücelikleri talep etmemiz yakışırdı. Zira şüphesiz ahlaki yücelikler, zafer yoluna dalalet (kılavuzluk) eden şeylerdendir.""**[14]

14-En-Nurî, *Müstedrekü Vesâilü'ş-Şia*, c. 11, s. 193

İKİNCİ BÖLÜM

Allah azze ve celle insanları yaratmış ve onlara birtakım dürtüler vermiştir. O bu dürtülerin insanları makamlarından düşürme kudretinin olduğunu da bilmektedir. Yine O, insanın ona köle olduğu müddetçe yıkıcı bir kuvvetinin olduğunu da bilir. Bundan dolayı Allah-u Teâlâ insana güzel ile çirkini birbirinden ayırt etme olanağına sahip olması için aklı vermiştir. Nitekim din de insanların hayatlarını düzenleyen, dürtülerini dizayn eden teşriler ortaya koymuştur. Böylece insanların bu dürtüleri kontrol altına alabilecek ve onların dizginlerini elinde tutabilecek kuvvetli bir irade kazandırmalarını irade eder.

SORULAR VE CEVAPLAR

Ey yavrucuğum, zihninde ergenlik, ergenlik alametleri ve onunla ilgili fıkhî hükümler çerçevesinde cevap bekleyen birtakım sorular bulunmaktadır. Senin için bunların bir bölümünü

ortaya koymaya ve gücüm yettiğinde sadre şifa cevaplar vermeye çalışacağım.

Soru: Erkekte cinsel ergenlik belirtileri nasıl meydana gelir?

Cevap: Allah-u Teâlâ her insana yaratıldığı andan itibaren birtakım dürtüler ve içgüdüler vermiştir. Ancak şu var ki bu dürtülerin bir bölümü ancak belirli bir yaş evresinde faal ve aktiftir. Örneğin cinsellik içgüdüsü gibi. İnsanın bedeninde büyük oranda yağ bezleri vardır. Bu yağbezlerinin bir bölümü cinsel hormonlar salgılarlar. Bu çocuğun belirli bir yaşa ulaşmasıyla tamamlanır ve çocuğun bedeninde birtakım değişikliklerin meydana gelmesine neden olur. Şöyle ki artık bu değişikliklerle çocuk, çocukluk evresinden ergenlik evresine geçmiş olur. Çenesinde, koltuk altlarında ve kasıklarında kıllar belirir. Sesi değişmeye ve kalınlaşmaya başlar. Cinsellik hormonların etkisiyle meni salgılar. Bunun yanı sıra başka birtakım değişiklikler de gözlemlenir.

Soru: Allah bu içgüdüleri bizim bedenimizde neden yaratmıştır?

Cevap: Allah-u Teâlâ insanın yararına olan çeşitli içgüdüleri kendisine vermiştir. Ne zaman acıkırsa bu içgüdü kendisini yemek aramaya iter. Üşüdüğünde, hararet bastığında, yorulduğunda veya korktuğunda bu dürtüler

kendisini barınabileceği ve sığınabileceği bir yer aramaya iter. İnsanın hayatı bunlarla teşekkül eder ve bunlarla devam eder. Bu içgüdülerden birisi de insan neslinin devamı hatta genel olarak hayatın sürekliliği için Allah'ın insana bağışladığı cinsellik dürtüsüdür.

İslâm bu içgüdüyü rezil, çirkin, iğrenç ve sıkıntılı bir şey olarak görmez ve bir günah olarak değerlendirmez. Aksine bu içgüdü, hayatın devamlılığını sağlayan bir vesiledir. Bu dürtüyü, kişiyi insanî kemallere ulaştıran bir araç olarak değerlendirir.

Soru: Bu içgüdü birçok insanın harama düşmesine kaynaklık etmez mi?

Cevap: Allah azze ve celle insanı yaratmış, ona birtakım içgüdüler bağışlamıştır. O bu dürtülerin insanları makamlarından düşürme kudretinin olduğunu da bilmektedir. İnsanın ona köle olduğu müddetçe yıkıcı bir kuvvetinin olduğunu da bilir.

Bundan dolayı Allah-u Teâlâ insana güzel ile çirkini birbirinden ayırt etme olanağına sahip olması için aklı vermiştir. Nitekim din de insanların hayatlarını düzenleyen, dürtülerini dizayn eden teşriler ortaya koymuştur. Böylece insanlara bu dürtüleri kontrol altına alabilecek ve onların dizginlerini elinde tutabilecek kuvvetli bir irade kazandırmaya çalışır.

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا * فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾

"Nefse ve onu (insanın özü olarak) şekillendirip düzenleyene; Ona kötü ve iyi olma kabiliyetlerini verene..."[1]

Öyleyse akıl ve şeriat bireyin mal kazanması için birtakım kurallar ve kanunlar belirlemiş, onun alışveriş yapması, kira muamelesinde bulunmasını caiz görmüşlerdir. Ona faizi, dalavereyi, hırsızlığı ve kumarı da bir mal kazanma vesilesi olarak görmesini nehyetmişlerdir.

Akıl ve şeriat aynı şekilde cinsel içgüdü dürtüsünü doyuracak ve düzenleyecek birtakım kurallar ve kanunlar belirlemişlerdir. Bundan dolayıdır ki evlilik bu dürtünün doyurulması için şer'i bir vesile olmuştur. Bu dürtünün zina, livata, mastürbasyon ve bir kadına şehvetle bakma gibi yollarla doyurulması da haram kılınmıştır. Çünkü bunlarda hem kişinin kendisine hem de başkasına yönelik birtakım zararlar söz konusudur.

Buna göre insan ne zaman ki cinsel içgüdüsüne teslim olur, onu aklıselime ve mükemmel şeriata göre terbiye etmezse birçok haramı

1-Şems, 7-8

işlemekle karşı karşıya kalır. Bu ise onun dünya ve ahiretinin hüsrana uğramasına neden olur.

Soru: Cinsel sapkınlığın yegâne zararı günah işlemek midir?

Cevap: Ey yavrucuğum, insî ve cinnî şeytanlar "namahrem kadına bak, sonra tövbe edersin. Böylece bu günah sanki hiç amel defterine geçmemiş gibi senin amel defterinden silinir. Hiçbir kimse de bunun farkına varmaz." diyerek sana vesvese verir.

Ancak bil ki ey azizim, cinsel dürtüyü doyurmak için sınır tanımamak ve şer'i yola tutunmaksızın gidermeye çalışmanın birçok zararı ve olumsuz sonuçları vardır. Ben bunların bir bölümünü sana sunacağım.

a-Bireyin psikolojisi üzerindeki etkisi. Şöyle ki kişi 'Acaba bu gizli ilişkim ortaya çıkacak mı, yoksa hasta olacak mıyım veya cezalandırılacak mıyım?' diye sürekli bir endişe ve korku içinde yaşar. Nitekim bu durumdaki bir şahıs ruhî bir çöküntü içinde de bulunur. Kendisini istediği tarafa sürükleyen şehvetinin kölesi olur. Nihayetinde en çirkin günahları dahi işler.

b-Bireyin sağlığı üzerindeki etkisi. Şöyle ki cinsel bozgunculuğun yayılması halinde AIDS gibi iğrenç hastalıklar da yayılır.

c-Toplumsal etkileri. Şöyle ki cinsel sapkınlıklar, suçsuz insanlar hakkında iğrenç ve korkunç cürümler işlenmesi, insanlar arasında iğrenç davranışların yayılması toplumsal bağların yok olmasına veya zayıflamasına yol açar. Özellikle de ailelerin çözülmesine neden olur. Evli olmayan anne babalardan dünyaya gelen büyük bir grup çocuk bulunmaktadır.

Bu çocuklar daha sonra barınma yurtlarına bırakılmakta ve caddelere atılmaktadırlar. Dolayısıyla da bu çocuklar da anne babalarından ve toplumdan intikam alma duygularıyla yetişmekte, bozguncu birer şahsiyete dönüşmektedirler.

d-Ekonomik etkileri. Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

الزنا يورث الفقر

"Zina fakirliği doğurur."[2]

e-Kötü ölüm. Hadisler zina suçu işleyenlerin ölüm anında kişinin başka bir din üzere öleceklerine işaret etmektedir. Yani şahıs ölüm anında hakka uymaktan çıkıp batıla uymaktadır. Böylece kişi doğru dine inanmaksızın bu dünyadan çıkar.

2-Hürr el-Amıli, *Vesâilü'ş-Şia*, c. 18, s. 11

Ey değerli yavrucuğum, Batı'nın kabul ettiği ve uyguladığı cinsel serbestiyet kendilerinin aleyhinde bir azaba dönüşmüştür. Onlar toplumlarının ulaştığı bu uğursuz durumdan ötürü inlemektedirler. Günümüzde Batı'nın ruhî, toplumsal, iktisadî ve güvenlik açısından yaşantıları oldukça sıkıntılıdır.

Ey yavrucuğum, Müslüman topluluklara bir bak! Onlar İslâm dinine kâmil manada sarılmamalarına rağmen bu kadarını gözettiklerinden ötürü bir tür toplumsal ve psikolojik güven içinde yaşamaktadırlar. Bir toplum İslâm hükümlerini ne kadar çok tatbik edecek olursa o derece güven içinde olur.

Ey yavrucuğum, ilahî teklifleri yerine getirerek Allah'tan sakınmak hem sana hem de diğerlerine mutlu ve huzurlu bir yaşam ortamını sağlar. Bozguncuların sloganlarından ve kışkırtıcı tarzlarından sakın ve onlara aldanma. Çünkü onların yollarının varacağı yegâne yer uçurumdur.

Soru: Cenabet (cünüplük) nedir?

Cevap: Cünüplük şu iki şeyle gerçekleşir.

a-Cinsel münasebet

b-Cinsel organdan meninin çıkması

Soru: Meni nedir?

Cevap: Erkeğin cinsel organından şehvet anında çıkan sıvıdan ibarettir. Beyaza çalan bir renge sahiptir. Klorumsu bir kokuya sahiptir. Yapışkanlık ve katılık gibi başka sıfatlara da sahiptir.

Soru: Şehvet olmadan da meni çıkar mı?

Cevap: Evet, bazen meni şehvetsiz olarak da çıkar. Nitekim insandan şehvetle meni çıktıktan sonra küçük abdestini yaptığı gibi bazen küçük abdestle birlikte de meni çıkar.

Soru: Kişiden bir sıvı çıkar ve kişi bunun meni olup olmadığında kuşkuya düşecek olursa hükmü nedir?

Cevap: Meninin birtakım alametleri vardır. Bir sıvı bu emarelere sahipse biz onun meni olduğunu kabul ederiz.

1-Meninin öncesinde ve bu sıvının çıkması esnasında bir şehvet söz konusudur.

2-Bu sıvı fışkırarak ve kuvvetli bir şekilde çıkar.

3-Bu sıvı çıktıktan sonra beden gevşer.

Soru: Kişi hasta olur da bu alametlere sahip bir sıvı kendisinden çıkarsa hükmü nedir?

Cevap: Bazen çıkan sıvı yukarıda geçen bütün özelliklere sahip olur. Ancak sıvı çıkarken bedende gevşeme meydana gelir ve sıvı

şehvetle çıkarsa meni hükmünü alması için yeterlidir.

Soru: Taharet (temizlik) yönünden meninin hükmü nedir?

Cevap: Meni necistir.

Soru: Genellikle şeffaf olan ve erkeğin cinsel organından çıkan meni, bevl ve kan olmayan sıvının hükmü nedir?

Cevap: Erkeğin cinsel organından çıkan sıvı bazen şu aşağıdaki şeylerden birisi olur:

Mezi: Şehvetli bir haldeyken ve oynaşma esnasında çıkar. Ancak meniye has olan özelliklere sahip değildir.

Vedi: Küçük abdesti yaptıktan sonra çıkan sıvıdır.

Vezi: Meninin bütünü çıktıktan sonra çıkan sıvıdır.

Bu sıvıların bütünü temizdir.

Soru: İhtilam (düş azmasının) hükmü nedir?

Cevap: Ergenlik çağına girmiş olan bir erkek uykudayken şehvetli bir rüya görür. Bu esnada cinselliğin zirvesine ulaşır. İşte buna ihtilam (düş azması) denilir. Bundan dolayı da kendisinden meni çıkar ve kişi artık cünüp olur.

Soru: Muhtelim olan bir kişi meninin mecrasından harekete geçtiğini hisseder cinsel organdan dışarı çıkmazsa hükmü nedir?

Cevap: Bu cünüplük olarak kabul edilmez.

Soru: İstibra ile ne kastedilmektedir?

Cevap: İstibra iki kısımdır:

1-Bevlden (küçük abdestten) sonra istibra. "el-Haratatü't-tis'a" da denilir. Bu bütün idrar damlalarının cinsel organdan çıktığına ve artık hiçbir damla kalmadığına dair emin olma vesilesidir. Bu da ilk olarak oturaktan cinsel organın ucuna kadar üç defa silmek peşinden de sonra da cinsel organı iki parmakla silmekle olur. Bu parmaklardan birisi cinsel organın yukarısında diğeri de altından sünnet mahalline kadar üç defa silmekle bunun da ardından sünnet mahallini üç defa sıkmakla yerine getirilir.

Bir kişi küçük abdestten sonra istibra ettiği halde ıslaklığa benzer bir şey görür veya organından bir şey çıkarsa çıkan şey temizdir ve vedy hükmüne tabi olur. Ancak kişi istibra etmez ve bir sıvı çıkarsa çıkan sıvı bevl (küçük abdest) hükmüne tabi olur.

2-Meniden istibra. Bu da cinsel organdan bütün meni damlalarının çıktığına emin olmasını sağlar. Cinsel organdan meni çıktıktan sonra küçük abdest yapmakla yapılır.

Kişi meniden dolayı istibra yapar, sonrasında bir ıslaklık hissederse ve istibradan sonra bir sıvı çıkarsa bu meni değildir. Ancak istibra etmez de bir ıslaklık hissederse bu ıslaklık meni hükmündedir.

İstibranın en faziletlisi kendisinden meni gelen kimsenin ilk olarak küçük abdestini yaparak meniden istibra etmesi daha sonra da hıratatü's-seb uygulayarak küçük abdestten istibra etmesidir.

Soru: Cenabet hükümleri nelerdir?

Cevap: Cünüp olan bir kimse aşağıdaki şeylerden birisini yerine getirmek istiyorsa cenabet guslü almalıdır.

1-Cenaze namazı dışındaki diğer namazları kılmak için

2-Namazın unutulan bir cüzünü yerine getirmek veya ihtiyat namazını kılmak için

3-Vacip tavafı yapmak için

4-Fıkıh kitaplarında detaylı bir şekilde belirtildiği üzere oruç tutmak için.

Soru: Cünüp olan bir kimseye haram olan şeyler nelerdir?

Cevap: Cünüp olan bir kimseye şunlar haramdır

1-Kur'an-ı Kerim'in yazısına dokunmak

2-Allah lafzına, Allah'ın isimlerine ve ihtiyaten O'nun özel sıfatlarına dokunmak

3-Mescide girmek, ondan bir şey almak için olsa dahi.

4-Mescidde kalmak. Mescidin bir kapısından girip diğer kapısından çıkmak suretiyle mescidin içinden geçmek haram değildir.

5-Mescide bir şey koymak. Mescidin içinden geçerken veya mescidin dışındayken mescide bir şey koymak da haramdır.

Masum İmamların mübarek mezarları da mescid hükmündedir.

6-Mescid-i Haram'a ve Hz. Peygamber'in (s.a.a) mescidine girmek. Mecid-i Haram'ın içinden geçmek de haramdır.

7-Farz secdesi olan surelerden birisini okumak. Bu vacip secdeler Secde, Alak, Fussilet ve Necm Surelerinin secdeleridir.

Soru: Cenabet guslü nasıl alınır?

Cevap: Gusül iki kısımdır.

1-İrtimasî

2-Tertibî

İrtimasî gusül: Bedenin bütününü bir defadan suya daldırmak demektir.

Soru: İrtimasî gusülde bedenin bütününün irtimasî gusülden önce suyun dışında olması şart mıdır?

Cevap: Hayır böyle bir şey şart değildir. Vücudun bir bölümünün suyun dışında olması yeterlidir.

İkincisi; Tertibî gusül: Tertibî gusül şu şekilde alınır.

1-Başın, boynun ve bedenin boyna bitişik olan kısmının yıkanması.

2-Sağ tarafın, sağ tarafın boyna ve sol tarafa bitişik olan bölümünün yıkanması.

3- Sol tarafın, sol tarafın boyna ve sağ tarafa bitişik olan bölümünün yıkanması.

Soru: Guslün yukarıdan aşağıya olması şart mıdır?

Cevap: Hayır böyle bir şey şart değildir.

Soru: Tertibî gusülde muvalatı gözetmek (organların art arda yıkanması) şart mıdır?

Cevap: Hayır böyle bir şey şart değildir. Örneğin başın ve boynun yıkanması aradan bir saat geçtikten sonra sağ tarafın, sağ taraf yıkandıktan bir saat sonra da sol tarafın yıkanması mümkündür.

Soru: Cenabet guslü abdest yerine de geçer mi?

Cevap: Evet, abdest yerine de geçer.

Soru: Guslün vacipleri nelerdir?

Cevap: Guslün vacipleri şunlardır.

1-Niyet

2-Bedenin derisinin yıkanması. Suyun deriye ulaşmasına mâni olacak şeylerin giderilmesi gerekir. Suyu, bedenin derisini ovmakla ulaşabileceği yerler için kimi fakihler bu engeli kaldırmanın şart olmadığına fetva vermişlerdir. Gerçi bunu gözetmek daha faziletlidir.

3-Yukarıda geçtiği üzere tertibi gusülde sırayı gözetmek.

4-Suyun mutlak su ve mubah (gasp edilmemiş), ihtiyaten habesi (pisliği) gidermede kullanılmamış olması. Hatta istinca suyunda olsa dahi kullanılmamış olması.

5-Zaruret durumunun olmadığı hallerde kişinin bedenini kendisinin yıkaması.

6-Suyu kullanmaya yönelik şer'i bir engelin olmaması.

7-Yıkanılacak organın temiz olması

8-Gusül abdesti alınacak mekânın mubah olması (gasp edilmemiş olması)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Allah-u Teâlâ insanların hayatlarının bütün boyutlarını düzenlesin diye şeriatını peygamberlere indirmiştir. Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.a) peygamberlerin sonuncusudur. O'nun vefatıyla vahiy kesilmiştir. O'nun vasileri olan 12 İmam şeriatı koruma ve yaymakla görevlidirler.

AMELÎ MARİFETLER

Ey yavrucuğum, bir grup temel amelî marifetlere sahip olman senin için önemli olan şeylerdendir. Sen dindar bir Müslüman olabilmek için bunlara muhtaçsın. Sen, kâmil iman, ibadet, dinde derin kavrayış sahibi olma ve salih ameller aracılığıyla Allah Sübhânehu ve Teâlâ'nın rızasına erişebilmek için didinmektesin. Bilmen gereken en önemli meselelerden bazıları şunlardır.

TAKLİT

Allah-u Teâlâ insanların hayatlarının bütün boyutlarını düzenlesin diye şeriatını peygamberlere indirmiştir. Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.a) peygamberlerin sonuncusudur. Onun vefatıyla vahiy kesilmiştir. Onun vasileri olan 12 İmam şeriatı koruma ve yaymakla görevlidirler. Ancak şu var ki İmamımız Mehdi'nin (a.f) yaşadığı tarihsel koşullar nedeniyle gizlenmek ve günümüze kadar gaybete çekilmek zorunda kalmıştır. O bu dönemde bize ilmiyle amil takva sahibi bilginlere uymamızı, dini öğretilerimizi onlardan almamızı tavsiye etmiştir.

Din âlimi şer'î hükmü Kur'an-ı Kerim'den, hadis-i şeriflerden ve diğer delillerden öğrenebilecek bir mertebeye ulaştığında "müçtehit" olarak isimlendirilir.

Müçtehitlerin seviyeleri de farklılık arz etmektedir. Fakihlerin bir bölümü şer'i hükümleri en bilgili müçtehitlerden almamızı şart koşmuşlardır. İşte buna din dilinde taklit denilir. Taklit ettiğimiz müçtehide "merci" denilir.

Ey azizim, sen de biliyorsun ki İslâm'ın asılları ve inanç ilkelerini teşkil eden Usul-u Din'i; namaz, oruç gibi birtakım ibadetlerden oluşan Furu-u Din'i vardır. İslâm Usul-u Din'de tefekkür etmeksizin ve münakaşaya girişmeksizin

diğer insanlardan dinin ilkelerini almayı yani taklidi yasaklamıştır. Bütün bireylere bizzat kendilerinin araştırmalarını, inançlarının sahih olduklarından emin olmalarını ve Allah'ın rızasına uygun olduğuna kesin kanaat getirmelerini vacip kılmıştır. Allah'ın bir olduğuna ve nübüvvete iman bu kategoriye girmektedir.

Furu-u Din'de taklide gelince bizler müçtehit olmadığımız ve ihtiyata uygun da davranamadığımızdan ötürü zorunlu olarak taklide uygun davranırız.

VACİPLER

İlahî vacipler çoktur. Bu özet kitapta sana bütününü sayamam. Ey yavrucuğum, Allah seni onlarla amel etmeye muvaffak eylesin. Ben sana bunlardan önemli olanları seçip anlatacağım.

1-Namaz:

Namaz dinin direğidir. Eğer namaz kabul olunacak olursa diğer ameller de kabul olunur; reddedilecek olursa diğer ameller de reddedilir.

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾

"Muhakkak ki namaz hayasızlıktan ve kötülükten alıkoyar."[1]

Namazların en faziletlisi ise mescitte ilk vakitte cemaatle kılınan namazdır.

2-Zekât:

Allah-u Teâlâ zekâtı vacip kılmıştır. Zekât iki kısma ayrılır. Mal zekâtı ve Fıtır zekâtı. Allah-u Teâlâ şer'i hakları yerine getirmemekten sakındırmıştır.

﴿وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ * يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ﴾

"Altın gümüş biriktirip Allah yolunda harcamayanları elem veren bir azapla müjdele! O gün bunlar cehennem ateşinde kızdırılıp onların alınları, böğürleri ve sırtları dağlanacak: İşte yalnız kendiniz için toplayıp sakladıklarınız; tadın şimdi biriktirip sakladıklarınızı!"[2]

1-Ankebut, 45

2-Tevbe, 34-35

3-Oruç:

Allah azze ve celle şöyle buyurmaktadır:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

"Ey iman edenler! Oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki korunursunuz."[3]

Yerine getirilmesi gereken bir diğer ibadet de her yıl Ramazan ayında oruç tutmaktır. Oruç takva bilincini ve Allah'tan korkma duygusunu geliştirir. Oruçlu bir kimse sabra alışır, yoksulların çektiği elemleri hisseder. Açlık ve susuzluktan dolayı da ahiret gününü hatırlar.

Hadis-i şeriflere göre müminler bu ay boyunca Allah'ın ziyafetinde bulunulduğu günlerdir. Bu ay müminler için bir bayramdır. Çünkü bu günler taat, ibadet, salih amel, şehvetleri dizgini altına ve ilahî rahmetin indiği günlerdir.

4-Hac:

Gücü yeten her Müslüman'a bütün hayatları boyunca bir defa hac etmeleri farzdır. Allah azze ve celle şöyle buyurmaktadır:

3-Bakara, 183

﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾

"Gitmeye gücü yetenin o evi ziyaret etmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün âlemlerden müstağnidir."[4]

Haccın bütün fiil ve sözlerinde birçok yarar vardır. Ey yavrucuğum eğer bunlara tutunacak olursan birçok hayra ulaşmış olursun.

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ * لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ﴾

"İnsanlara hac ibadetini duyur. Gerek yaya olarak gerekse yorgun argın develer üzerinde uzak yollardan gelerek sana ulaşsınlar. Böylece kendileri için faydalı olan şeyleri açık seçik görsünler ve Allah'ın onlara rızık olarak verdiği, belirlenen günlerde kesecekleri kurbanlık hayvanlar üzerine O'nun adını ansınlar. Artık onlardan hem kendiniz yiyin hem sıkıntı içindeki yoksulları doyurun."[5]

4-Âl-i İmrân, 97

5-Hac, 27-28

5-Humus:

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

"Allah'a ve ayırım günü yani iki topluluğun karşılaştığı gün kulumuza indirdiğimize iman etmişseniz biliniz ki ganimet olarak ele geçirdiğiniz her şeyin beşte biri Allah'a, peygambere, yakınlara, yetimlere, yoksullara ve yolda kalmışlara aittir. Allah her şeye kadirdir."[6]

Belirli şartları taşıman halinde humus ödemek senin üzerine vaciptir. Bu farizayı ihmal etmekten sakın. Çünkü haksız yere humus malında tasarrufta bulunmak Allah'ın, Resulullah'ın (s.a.a), Ehlibeyt İmamlarının, fakirlerin - ki bunların arasında Benî Hâşim'den olan seyyid fakirler de bulunmaktadır- haklarında tasarruf etmek sayılır.

Zekât ve humusun eda edilmesinde birçok menfaat vardır. Allah azze ve celleye taatleri konusunda sınanmaları bunlardandır.

6-Enfal, 41

Yoksulların ve ihtiyaç sahiplerinin geçimlerinin düzenlenmesi, nefsin cimrilikten arındırılması bunlardan bazılarıdır. Yanı sıra ahirette verilecek büyük sevabı ve muazzam mükâfatı da eklemek gerekir.

6-7 İyiliği Emretmek ve Kötülükten Nehyetmek

Bu iki fariza da İslâm'ın en önemli rükünlerinden ve farzlarından, cihadın şubelerindendir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

"İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir."[7]

Toplumun bozulmasına, masiyetlerin yayılmasına ve ilahî gazabın inmesine neden olacağından ötürü bu iki vecibeyi (sorumluluğu) terk etmemeye yönelik şiddetli bir vurgu yapılmıştır. İmam Sadık'tan (a.s) şöyle rivayet edilmektedir:

ويل لقوم لا يدينون الله بالامر بالمعروف، والنهي عن المنكر

7-Âl-i İmrân, 104

"İyiliği emretmeyerek ve kötülükten nehyetmeyerek Allah'a boyun eğmeyen bir kavme yazıklar olsun."[8]

8-Cihat:

Düşmana karşı koymak, zulme ve yeryüzünde bozgunculuğa karşı can ve mal ile direnmek demektir. Cihat da İslâm'ın temel rükünlerindendir.

Hadis-i şerifte şöyle geçmektedir:

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): للجنة باب يقال له باب المجاهدين يمضون إليه فإذا هو مفتوح وهم متقلدون سيوفهم، والجمع في الموقف والملائكة ترحب، بهم قال: فمن ترك الجهاد ألبسه الله ذلا وفقرا في معيشته ومحقا في دينه ان الله اغنى أمتي بسنابك خيلها ومراكز رماحها

"Cennette mücahitler kapısı diye bilinen bir kapı vardır. Mücahitler bu kapıya doğru hareket ederler. Bir de ne görsünler. Kapı sonuna kadar açık. Kendileri de kılıçlarını kuşanmış durumdadırlar. Orada bir topluluk da bulunmaktadır. Melekler onlara merhaba diyerek onları karşılar ve şöyle der: Kim cihadı terk ederse Allah ona zillet, geçiminde fakirlik ve dininde nefret

---

8-Hür el-Amılî, *Vesâilü'ş-Şia*, c. 11, s. 393, h. 1

elbisesi giydirir. Allah ümmetimi atlarının toynağı ve mızraklarının ucuyla zenginleştirmiştir."[9]

9-10-Allah Dostlarını Veli Edinmek ve Düşmanlarından Beri Olmak

Bu da vacipler cümlesindendir. Tevellî ile Allah sevgisi ve Allah'ın sevmemizi emrettiği şeyleri sevme kast edilmektedir. Bunların başında ise Hz. Peygamber (s.a.a) ile Pak Ehlibeyt İmamları gelmektedir. Teberriye gelince onunla da Allah'ın düşmanlarına ve O'nun velilerine düşman olanlara düşmanlık kast edilmektedir. Kur'an ayetleri ve hadisler bu iki farizanın önemine işaret etmektedir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir topluluğun, Allah'a ve peygamberine düşmanlık eden kimselere -babaları, oğulları, kardeşleri yahut diğer akrabaları da olsa- sevgiyle bağlandıklarını göremezsin."[10]

İmam Sadık'tan (a.s) ise şöyle rivayet edilmiştir:

9-Hür el-Amilî, *Vesâilü'ş-Şia*, c. 11, s. 5, h. 2

10-Mücadele, 22

عن أبي عبد الله (عليه السلام) قال: قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) لأصحابه: أي عرى الإيمان أوثق؟ فقالوا: الله ورسوله أعلم، وقال بعضهم: الصلاة وقال بعضهم: الزكاة وقال بعضهم: الصيام وقال بعضهم: الحج والعمرة وقال بعضهم الجهاد، فقال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): لكل ما قلتم فضل وليس به ولكن أوثق عرى الإيمان الحب في الله والبغض في الله وتوالي أولياء الله والتبري من أعداء الله.

"İmam Sadık (a.s) şöyle buyurdular: **Hz. Resulullah (s.a.a) ashabına sordu: İmanın hangi kulpu daha sağlamdır? Dediler ki: Allah ve Resulü daha iyi bilir? Sonra bazıları, namaz dedi, bazıları, zekât dedi, bazıları, oruç dedi, bazıları, hac ve umre dedi, bazıları da cihat, dedi. Resulullah buyurdu ki: Bu dediklerinizin her birinin bir fazileti vardır; fakat imanın en sağlam kulpu, Allah için sevmek, Allah için buğzetmek, Allah'ın dostlarını dost edinmek ve Allah'ın düşmanlarından uzaklaşmaktır."**[11]

HARAMLAR

Allah-u Teâlâ birtakım şeyleri de haram kılmıştır. Kim isyan edip de bunlardan bazılarını yerine getirirse birçok olumsuz sonuçla karşı

11-Kuleynî, *el-Usûl mine'l-Kâfi*, c.2, s.125-126, h. 6

karşıya kalır. Kabirde ve Kıyamet gününde azaba duçar olmak bunlardan bazılarıdır. Dünya hayatındaki birtakım olumsuz etkileri de bunlara eklemek gerekir. Kişi bazen öyle bir günah işler ki bu günah kendisinin İslâm dini dışında başka bir din üzere ölmesine neden olur. Nitekim Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ﴾

"Sonunda, Allah'ın ayetlerini yalan saymak ve onları alaya almak suretiyle kötülükte ileri gidenlerin akıbeti pek fena oldu."[12]

Yahut da kişi günah işler ve bu günah işlemesinin sonucu olarak da rızık, salih amel ve şefaat gibi şeylerden mahrum kalır.

Günahlar büyük ve küçük olmak üzere ikiye ayrılır. Biz büyük günahlardan bazılarını zikredeceğiz.

Allah-u Teâlâ'ya ortak koşmak, Allah'ın rahmetinden ümit kesmek, Allah'ın tuzak ve cezasından emin olmak, anne-babaya karşı gelmek, haksız yere bir insanın canına kıymak, evli ve iffetli bir kadına zina iftirasında bulunmak, yetim malını haksız yere yemek, savaş meydanından kaçmak, faiz yemek, zina, livata,

---

12-Rum, 10

sihir, yalan yere bile bile Allah adına yemin etmek, vacip olan zekâtı vermemek, yalancı şahitlik, şahitliği gizlemek, içki içmek, namaz ve hac gibi farzları kasten terk etmek, sözünde durmamak, akrabalık bağlarını kesmek, eşe ve yakın akrabalara ihsanda bulunmamak, Allah'a isyanın çokça yaşandığı beldelerde yaşamak -tabi bu kişinin din ve imanının azalmasına neden oluyorsa- hırsızlık, Allah'ın indirdiklerini inkâr etmek, Allah'a, Peygamber'e ve vasilere yalan isnadında bulunmak, yalan, laşe eti yemek, kan yemek, domuz etini yemek, kumar, laşe ve içki satmak, şarkı söylemek ve av köpeği dışındaki diğer köpekleri satarak haram şeylerden gelir elde etmek, rüşvet, ölçüde ve tartıda eksik tartmak, zalimlere yardımcı olmak, zalimlere meyletmek, saçıp savurmak, Allah'ın dostlarına savaş açmak, şarkı ve haram müzik gibi oyunlarla meşgul olmak, gıybet, iftira, sövme, koğuculuk, hile ve dalavere, günahları küçük görme, riya, küçük günahlarda ısrarcı olmak.

Bil ki ey azizim -Allah seni bütün günahlardan korusun- günahlar her ne kadar büyük ve küçük günahlar olmak üzere ikiye ayrılsa da bu bizim küçük günahları yapabileceğimiz anlamına gelmemektedir. Çünkü her halükârda küçük günahlar da Allah'a isyan anlamına gelmektedir.

Hadis-i şerifte şöyle geçmektedir:

لا تنظروا إلى صغير الذنب ولكن انظروا إلى من اجترأتم عليه

"Günahın küçüklüğüne değil de kime karşı cürette bulunduğunuza bir bakınız."[13] Yani Allah'a isyan ettiğinize ve ona karşı cüretinize bir bakınız demektir.

Nitekim İmam Rıza'dan (a.s) ise şöyle rivayet edilmektedir:

الصغائر من الذنوب طرق إلى الكبائر، ومن لم يخف الله في القليل لم يخفه في الكثير

"Küçük günahlar büyük günahların yoludur. Küçük günahlar hususunda Allah'tan korkmayan kimse büyük günahlar hususunda da O'ndan korkmaz"[14]

TÖVBE

Ey yavrucuğum, bazı vacipleri ve haramları öğrendiğine göre sana düşen şeytan sana vesvese verir de Rahman'a günah işlemene neden olursa derhal tövbe kapısına yönelmendir. Çünkü tövbe günahları siler. Müminlerin Emiri'nden şöyle rivayet edilmektedir:

13-Meclisî, *Bihârü'l-Envâr*, c. 77, s. 168, h. 6

14-Age, c. 73, s. 353, hds no: 55

إن قارفت سيئة فعجل محوها بالتوبة

"Bir günah işlediğinde hemen onu tövbe ile sil."[15]

Tövbe ilahî rahmet kapılarındandır. Nitekim Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

إنّ اللهَ يُحبُّ التّوابينَ ويُحبُّ المُتطهرين

"Allah çok tövbe edenleri sever ve içi dışı temiz olanları sever."[16]

Tövbe için hiçbir kapının kalmadığı şeklinde şeytanın vesvese vermesinden sakın. Zira Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

"De ki (Allah şöyle buyuruyor): *Ey kendi aleyhlerine olarak günahta haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah* (dilerse) *bütün günahları bağışlar; doğrusu O çok bağışlayıcı, çok merhametlidir."[17]*

Ayrıca günahları küçük görüp tövbeyi ertelemekten de sakın.

15-*Bihârü'l-Envâr*, c. 77, s. 208

16-el-Bakara, 222

17-Zümer, 53

Allah-u Teâlâ bu konuda ise şöyle buyurmaktadır:

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا * وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾

"Allah'ın kabul edeceği tövbe, ancak bilmeden kötülük edip de sonra tez elden pişmanlık getirenlerin tövbesidir; işte Allah bunların tövbesini kabul eder. Allah her şeyi bilendir, hikmet sahibidir. Yoksa kötülükleri yapıp yapıp da içlerinden birine ölüm gelip çattığında 'Ben şimdi tövbe ettim' diyenlerle kâfir olarak ölenler için kabul edilecek tövbe yoktur. Onlar için acı bir azap hazırlamışızdır."[18]

Ey azizim, tövbenin hakikatini idrak etmelisin, onun birtakım söz ve kelimelerden ibaret olmadığını ve bütün günahlardan uzak durmak olduğunu anlamalısın. Hatta tövbe insanın bağışlanma talebi esnasında Allah'a hakiki bir şekilde yönelmesini ve bir daha söz konusu günaha dönmeyeceğine dair sadık bir niyeti gerektirir ki buna tevbe-i nasuh denir. Tevbe-i nasuh, Hatayı hakiki bir şekilde hissetmeyi,

---

18-Nisa, 17-18

söz konusu günahı işlemekle meydana gelen bozgunculuğu telafi etmeyi, insanların haklarını kendilerine geri vermeyi, geçmişte yerine getirilemeyen ibadetleri kaza etmeyi gerektirir.

Bunun yanı sıra günahın zevkini tattıktan sonra nefse taatin acılığını da tattırmayı, oluşan gedikleri kapatmayı, günahın nefiste bıraktığı olumsuz etkileri yok etmek için gücü yettiğince birtakım müstahapları yerine getirmeyi gerekir. Nefsini Allah'a taate, ibadete tevfike ve Allah azze ve cellenin rızasına erişmeye hazırlamalısın.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Cinsel dürtüler ergenlik döneminde ortaya çıkan dürtülerin en açığıdır. İnsanın şer'i sorumluluk ve dindarlığında büyük bir tesiri vardır. İslâm'ın seçkin özelliklerinden birisi de bize haramları ve çirkin huyları tedavi etme yolunu açıkladığı gibi onlardan korunma yollarını da açıklamasıdır.

CİNSEL AHLAK

Cinsel dürtüler ergenlik döneminde ortaya çıkan dürtülerin en açığıdır. İnsanın şer'i sorumluluk ve dindarlığında büyük bir tesiri vardır. Ey yavrucuğum ben cinsel ahlak dediğimde iffet, haya, şer'i giysi, mubah cinsel zevklerden faydalanma, haram olan cinsel zevkler gibi cinsellik dürtüsüyle bağlantılı olan tutum, davranış ve halleri kast etmekteyim. Cinsel zevklerin türlerini, sebeplerini, tehlikelerini ve korunma yolları aracılığıyla sana cinsel sapıklığı anlatmaya çalışacağım.

CİNSEL SAPIKLIK

Allah azze ve celle cinsel eğilimin doyurulması için belirli birtakım yollar teşri etmiştir. Bunlar da daimî nikâh, geçici nikâh (muta nikâhı) ve cariyelerle nikâhtır. Gerçi günümüzde cariye ile nikâh bulunmamaktadır ve artık vakti de sona ermiştir. Bunların dışındakiler ise haram kılınmıştır. Kişi haram olan şeylerden birisini işleyecek olursa hem dünyada hem de Ahirette çok şiddetli bir şekilde cezalandırılır. Cinsellikle ilgili haramlardan bazıları şunlardır:

1-Zina

Erkekle kadının aralarında evlilik gibi mubah bir bağ bulunmadan cinsel münasebette bulunmalarıdır.

Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا * يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴾

"Onlar, Allah ile birlikte başka bir tanrıya tapmazlar; haksız yere, Allah'ın dokunulmaz kıldığı insan hayatına kıymazlar, zina etmezler. Zira (bilirler ki) *bunları işleyen kimse*

cezasını bulacak. Kıyamet gününde ona azabı kat kat verilecek ve alçaltılmış olarak o azap içinde ebedî kalacaktır."[1]

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ﴾

"Zina eden kadın ile zina eden erkeğin her birine yüz sopa vurun. Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dinini uygulama hususunda o ikisine karşı merhamet duygusuna kapılmayın."[2]

2-Livata

İki erkek arasındaki cinsel ilişkidir. Bu suç, bir insanın yapabileceği en çirkin ve en iğrenç suçtur. Hz. Peygamber'den şöyle rivayet edilmiştir:

مَنْ جَامَعَ غُلَاماً جَاءَ جُنُباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنَقِّيهِ مَاءُ الدُّنْيَا وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعَنَهُ وَ أَعَدَّ لَهُ جَهَنَّمَ وَ سَاءَتْ مَصِيراً.

ثُمَّ قَالَ : إِنَّ الذَّكَرَ لَيَرْكَبُ الذَّكَرَ فَيَهْتَزُّ الْعَرْشُ لِذَلِكَ ، وَ إِنَّ الرَّجُلَ لَيُؤْتَى فِي حَقَبِهِ فَيَحْبِسُهُ اللَّهُ عَلَى جِسْرِ جَهَنَّمَ حَتَّى يَفْرُغَ مِنْ حِسَابِ الْخَلَائِقِ ، ثُمَّ يُؤْمَرُ بِهِ إِلَى جَهَنَّمَ فَيُعَذَّبُ بِطَبَقَاتِهَا طَبَقَةً طَبَقَةً حَتَّى يُرَدَّ إِلَى أَسْفَلِهَا وَ لَا يَخْرُجُ مِنْهَا

1-Furkan, 68-69

2-Nur, 2

"Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır: **Bir erkekle livata eden bir kimse cünüp olarak kıyamet meydanına gelir ve dünya suyu dahi onu temizlemez. Allah'ın gazabı bu kimsenin üzerinde olur, ona lanet eder ve cehennemi ona hazırlar. Ne kötü bir yerdir orası!**

Resulullah devamında ise şöyle buyurmuştur: **Kim livata ederse Allah'ın arşı titrer, Allah ona lanet ve gazap edip cehennemi onun için hazırlar ve melutu (kendisine livata olunmuş kimseyi) mahlûkat hesaptan kurtuluncaya kadar cehennemin kenarında bekletir, sonra onu cehenneme atar ve o cehennemin en alt tabakasına varıncaya kadar bütün tabakalarında azap görecektir ve cehennemden de çıkamaz."**[3]

Allah-u Teâlâ Hz. Lut'un (a.s) elçi olarak gönderildiği beldeye azap etmiştir. Onların azaba uğramalarının nedeni bu çirkin fiili yapmaları ve Peygamberlerine karşı inat edip karşı gelmeleridir. Nitekim Allah-u Teâlâ bu konuda şöyle buyurmaktadır:

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ

3-Meclisî, *Bihârü'l-Envâr*, c. 79, s. 29, h. 39

"Emrimiz gelince oranın altını üstüne getirdik ve üzerlerine sağanak halinde taşlar yağdırdık."[4]

Livata zinadan daha büyük bir haramdır ve bozgunculuğu da zinadan daha fazladır. Bundan dolayı had cezası da şiddetlidir. Livata günahını işleyen iki kişi de akıl baliğ ise ikisi de öldürülür. Fail ya kılıçla öldürülür veya taşla yahut da yakılarak veya dağ gibi elleri ve kolları bağlanılarak ve yüksekçe bir yerden atılarak öldürülür.

İslâm dini şehvetle öpmek, şehvetle dokunmak, şehvetle bakmak gibi iki erkek arasındaki bütün cinsel tutumları haram kılmıştır. Livata fiilinde bulunanı hem dünyada hem de ahirette acıklı bir azapla tehdit etmiştir.

Nitekim Hz. Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): من قبل غلاما من شهوة ألجمه الله يوم القيامة بلجام من نار

"Yüce Allah bir genci şehvet kastıyla öpen birisinin ağzına kıyamet günü ateşten bir gem takacaktır."[5]

4-Hud, 82

5-*Bihârü'l-Envâr*, c. 76, s. 73, hds no: 27

3-İstimna (Mastürbasyon)

Cinsel dürtünün zirveye ulaşması, cinsel münasebette bulunmaksızın ve düş azması olmaksızın meninin el veya benzeri bir şey vasıtasıyla çıkmasıdır. Bu da haramlardan ve büyük günahlardan, cinsel dürtüyü doyurmak için aykırı ve sapıkça yollardan kabul edilmektedir. Nitekim mastürbasyonun bedensel sağlık açısından ve psikolojik birçok zararı bulunmaktadır. Mastürbasyon insanın sinir sistemlerini bozar.

سئل الصادق عليه السلام عن الخضخضة فقال: إثم عظيم قد نهى الله تعالى عنه في كتابه، وفاعله كناكح نفسه، ولو علمت بمن يفعله ما أكلت معه، فقال السائل: فبين لي يا ابن رسول الله صلى الله عليه وآله من كتاب الله نهيه؟

فقال: قول الله " فمن ابتغى وراء ذلك فأولئك هم العادون " هو مما وراء ذلك فقال الرجل: أيما أكبر الزنا أو هي؟ قال: هو ذنب عظيم قد قال القائل: بعض الذنوب أهون من بعض، والذنوب كلها عظيم عند الله لأنها معاص، وإن الله لا يحب من العباد العصيان، وقد نهانا الله عن ذلك، لأنها من عمل الشيطان وقال " لا تعبدوا الشيطان إن الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا إنما يدعوا حزبه ليكونوا من أصحاب الجحيم

"İmam Sadık'a (a.s) mastürbasyon hakkında sorulunca şöyle buyurdular:

Allah-u Teâlâ'nın kitabında nehyettiği büyük bir günahtır ve bu fiili yapan kimse kendisiyle zina yapmış gibidir. Eğer bu işi yapacak birini bilecek olursam, asla onunla yemek yemem.

Soru soran kimse yeniden şöyle sordu: 'Ey İbn-i Resulullah, Kur'an'ın neresinde bu işten sakındırılmıştır?' İmam şöyle buyurdu:

'Allah'ın şu buyruğunda: Kim de bunun ötesinde bir şey dilerse şüphesiz ki o aşırı gidenlerdendir." Bu amel de "bunun ötesinde" ifadesinin bir örneğidir.

Bunun üzerine adam: 'Peki zina mı daha büyük günahtır yoksa mastürbasyon mu?' diye sorunca İmam: **'O büyük bir günahtır.'** diye cevap verdi. **'Gerçi bütün günahlar isyan olmalarından ötürü Allah katında büyük olsa da bazı günahlar diğerlerinden daha düşüktür. Allah kulların isyan etmesini sevmez. Allah-u Teâlâ bize bunu nehyetmiştir. Çünkü bu şeytanın amellerindendir.'** dedikten sonra *'Şüphe yok ki şeytan sizin düşmanınızdır, siz de onu düşman bilin. Çünkü o kendisine uyacaklara yakıcı ateşin mahkûmların-*

dan olsunlar diye çağrıda bulunur.[6] ayetini okudu."

Doktorlar ve psikologlar mastürbasyonun sağlık açısından birçok zararının olduğunu belirtmişlerdir. Sınırı aşma olarak değerlendirilen bu amelin birtakım olumsuz sonuçlarının olması muhtemeldir. Bunlardan bazıları şunlardır: Kan dolaşımının azalması, bazı cinsel hormonların aşırı şekilde büyümesi, bedenin takatinin zayıflaması, bitkin düşme, sinir zayıflığı ve ruhsal zararlar, cinsel organın adalelerinin gevşemesi, baş ağrıları, baş dönmeleri, uykusuzluk, yiyeceklere karşı iştahsızlık, nefsin hâkimiyetini kaybetme, meyus bir bireye dönüşme, asosyal bir birey olma, insanlar tarafından kınanma endişesini yaşama, sonraki dönemlerde evlilik ilişkisinin soğuması. Bunun dışında birçok bedensel, psikolojik ve aklî sorun ve ukdeler de görülür.

CİNSEL SAPIKLIKTAN KORUNMA YOLU

Ey yavrucuğum, İslâm'ın seçkin özelliklerinden birisi de bize haramları ve çirkin huyları tedavi etme yolunu açıkladığı gibi onlardan korunma yollarını da açıklamasıdır. Cinsel sapıklıklardan korunma yolunu şöyle sıralayabiliriz.

6-Fâtır, 6

İffet

Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ﴾

"Evlenme imkânı bulamayanlar, Allah lütfundan ihtiyaçlarını giderinceye kadar iffetlerini korusunlar."[7]

İffet şehvetin belirmesi esnasında harama düşmekten kaçınmak ve sabretmek demektir. Buna göre ey yavrucuğum sana düşen -Allah sana iffet bağışlasın- haram olan tahrik edici şehvet sahneleri karşısında kuvvetli olabilmen için nefsinde bu melekeyi ve bu fazileti kuvvetlendirmektir.

عن أبي جعفر (عليه السلام) قال: ما عبد الله بشئ أفضل من عفة بطن وفرج

"Ebû Cafer el-Bâkır'dan (a.s) şöyle rivayet edilmiştir: **Karın ve ferc iffetinden daha üstün bir ibadetle Allah'a ibadet edilmiş değildir."**[8]

Peki, iffetin düşmanları nelerdir?

7-Nur, 33

8-Kuleynî, *el-Usûl mine'l-Kâfî*, c. 2, s. 79, h. 1

1-Haram bakış: İslâm dini kişinin kendi eşi gibi kendisine helal olanlar hariç şehvetle bir kadına bakmayı haram kılmıştır. Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

النظر سهم من سهام إبليس مسموم وكم من نظرة أورثت حسرة طويلة

"Harama bakmak, şeytanın oklarından zehirli bir oktur. Arkasından uzun bir hasrete neden olan nice bakışlar vardır!"[9]

Allah azze ve cellenin haram kıldığı şeylere karşı gözünü kısmak, zinaya düşmekten kaçınmanın en önemli esaslarından birisi olarak kabul edilmektedir. Çünkü haram bakışlar kalpte fitnenin oluşmasına, fuhuş ve hayasızca davranışı işlemeye karşı cesarete neden olur. Baktığı kadına ulaşamayan bir kimsenin kalbi hasret ve tasa ile dolup taşar. Bu da insanın psikolojisine etki eder, dolayısıyla da bedenine ve aklına etki eder.

Nazar iffeti hakkında birçok teşvik edici hadis aktarılmıştır.

ما من مسلم ينظر امرأة أول رمقة ثم يغض بصره إلا أحدث الله تعالى له عبادة يجد حلاوتها في قلبه

9-Hür el-Amılî, *Vesâilü'ş-Şia*, c. 14, s. 138, h. 1

"Resulullah (s.a.a) şöyle buyurmuştur: **Müslüman bir erkeğin gözü kadınlara ilişti-ğinde gözlerini kaparsa, Allah-u Teâlâ ona öyle bir ibadet başarısı verir ki onun tatlılı-ğını kalbinde bulur."**[10]

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: كل عين باكية يوم القيامة إلا ثلاث أعين: عين بكت من خشية الله، وعين غضت عن محارم الله، وعين باتت ساهرة في سبيل الله

"Kıyamet gününde üç göz (sahibi) hariç bütün gözler ağlayacak.

1- Allah-u Teâlâ'nın korkusundan ağla-yan göz

2- Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı şey-lere karşı yumulan göz

3- Allah-u Teâlâ yolunda gece uykusuz kalan göz."[11]

2-Haram şeyler izlemek: İffetin en tehli-keli düşmanlarından birisi erotik ve pornogra-fik resimler, dergiler, kitaplar, televizyon, vi-deo, sinema, internet kanallarını izlemek. Bu hangi yaş grubu içinde olursa olsun bütün in-sanları saptıran ve dünya ve Ahiretlerini zayi eden bir tehdittir.

10-Reyşehrî, *Mizânü'l-Hikme*, c. 10, s. 71, h. 19982

11-Şeyh Saduk, *el-Hisâl*, 3. Bab, s. 98, hds no: 46

من ملأ عينه من حرام ملأ الله عينه يوم القيامة من النار، إلا أن يتوب ويرجع

"Her kim gözünü haramla doldurursa Allah da kıyamet günü (onun) **gözünü ateşle doldurur meğer ki tövbe etsin ve bu amelinden el çeksin"**[12]

3-Müzik ve şarkı: Allah-u Teâlâ şarkı ve müziğin de bazı türlerini haram kılmıştır. Fasıklığı, cıvıklığı, ahlaksızlığı, çapkınlığı ve haram ilişkileri teşvik eden şarkılar bunlardan bazılarıdır. Şarkı ve müziğin şeytanî tesirlerinden birisi de şudur ki, insanı en büyük günahlardan ve hatalardan birisi olan zinayı işlemeye teşvik eder. Hz. Resulullah (s.a.a) şarkı hakkında şöyle buyurmaktadır:

الغناء رقية الزنا

"Şarkı (müzik) **zinanın basamağıdır."**[13]
Yani şarkı zinaya düşmenin vesilesidir.

4-Yabancı kadınlarla yalnız kalmak: Ey değerli yavrucuğum, şunu aklında tut ki şeytan seni günahlara sürüklemek için sürekli bir şekilde gözetlemektedir. Kişinin mahremi olmadığı yabancı kadınlarla baş başa kalması şeytanın kolladığı fırsatlardandır. Amca kızı, dayı

12-Meclisî, *Bihârü'l-Envâr*, c. 76, s. 334
13-Meclisî, *Bihârü'l-Envâr*, c. 79, s. 247, h. 26

kızı, hala kızı, teyze kızı, baldız ve hizmetçi bunlardandır. Bunlara ek olarak kişinin akrabası olmayan kadınlar da aynı kategoridedir. Komşu kızı, okul arkadaşı gibi. Bir kadın ile bir erkek kapalı bir ortamda yalnız ve baş başa kalacak olurlarsa şeytan haram işlemeleri için onlara vesvese vermeye başlar.

5-Boş vakit: Ey yavrucuğum, boş vakitlerini kitap okuma, yazma, spor yapma, meslek ve zanaat öğrenme, insanlara yardımcı olma, hayır hasenat işlerine katılma gibi dünya ve ahiretin için faydalı olacak şeylerle doldurmaya çalış. Vaktinin boş yere harcamaktan sakın. Çünkü kötü düşünceler ve haram eylemlerin bir bölümü boş vakitten kaynaklanır.

İmam Ali b. Ebî Tâlib (a.s) şöyle buyurmaktadır:

القلب الفارغ يبحث عن السوء

"Boş bir kalp kötü şeyleri arar durur."[14]

Bir hadiste ise şöyle geçmektedir:

إن كان الشغل مجهدة فالفراغ مفسدة

"Eğer çalışmak sıkıntı ve zahmet sebebi ise sürekli boşta gezmek de fesat ve helak olma sebebidir"[15]

14-İbn Ebi'l-Hadid, *Şerhü Nehcü'l-Belâğa*, c.20, s.203

15-Age, c. 17, s. 146

Hz. Peygamber (s.a.a) bir başka buyruğunda ise şöyle demektedir:

إن الله يبغض الصحيح الفارغ، لا في شغل الدنيا ولا في شغل الآخرة

"Allah dünya ve ahiret işinde olmayan boşta gezen sağlıklı kimseden nefret eder"[16]

İffet Duygusunu Geliştiren Şeyler

İffet duygusuyla çatışan ve onu zayıflatmaya çalışan birtakım şeyler olduğu gibi ona yardımcı ve destekçi olan, onu geliştiren ve kuvvetlenmesinde pay sahibi olan birtakım şeyler de vardır. Bunlardan bazıları

1-Allah'a ve ahiret gününe iman: Allah'a ve Ahiret gününe iman etmek iffet duygusunu geliştirir, günah işlemeye mâni olur. İmam Rıza (a.s) şöyle buyurmaktadır:

أن من لم يقر بالله عز وجل لم يجتنب معاصيه ولم ينته عن ارتكاب الكبائر، ولم يراقب أحدا فيما يشتهي ويستلذ من الفساد و الظلم

"Kim Allah azze ve celleyi ikrar etmez, masiyetlerden kaçınmaz ve büyük günahları işlemekten vazgeçmez, canının arzuladığı ve lezzet aldığı fesat ve zulümlerde hiçbir kimseyi gözetlemezse..."[17]

16-Age, c. 17, s. 146

17-Allame Meclisî, *Bihârü'l-Envâr*, c. 3, s. 10, h. 23

2-Haya: İnsanın, işleyeceği suçun insanlar tarafından bilinebileceği korkusuyla günah işlemekten kaçınmasıdır. İmam Ali b. Ebî Tâlib (a.s) şöyle buyurmaktadır:

سبب العفة الحياء

"Haya, iffetin sebebidir." [18]

الحياء يصد عن الفعل القبيح

"Haya çirkin fiil işlemeye mâni olur."[19]

3-Gıyret (kıskançlık): Bu ahlak sınırı aşmamak koşuluyla erkekler için övülen bir davranıştır. İmam Ali b. Ebî Tâlib (a.s) şöyle buyurmaktadır:

ما زنى غيور قط

"Gayûr (kıskanç) **bir kimse asla zina etmez."**[20]

4-Oruç: Orucun önemli etkilerinden birisi de iffet duygusunu geliştirmesidir. Hz. Peygamber (s.a.a) şöyle buyurmaktadır:

يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ فَإِنَّهُ اَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَاَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ

18-el-Amıdî, Gureru'l-Hikem, h. 5527

19-Age, hds no: 1393

20-*Nehcü'l-Belâğa*, 305 hikmet.

"Ey gençler topluluğu, sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gerçekten harama bakmayı engelleyici, namus için en koruyucu bir vesiledir. Evlenmeye gücü yetmeyen oruç tutsun. Çünkü oruç, onun için şehvet kırıcıdır."[21]

5-Allah'tan yardım talep etmek: Ey yavrucuğum, Allah sana yardım etsin! Sana düşen Allah'a tevekkül etmen, din ve dünya işlerinde O'ndan yardım talep etmendir. İnsanın canının çektiği haramlara karşı koymak da bunlardandır. Gece ve gündüz kıldığın namazlarında bunu çokça talep et. Çünkü bu dünya ve ahiret işlerinde başarıya ulaşmanın temel sebebidir. Göklerin ve yerin melekutu O'nun elindedir, O her şeye kadirdir.

İmamımız İmam Seccad'ın (a.s) aşağıdaki duasında Allah-u Teâlâ'dan nasıl yardım talep ettiğini bir mülahaza et. O şöyle yalvarmaktadır:

الهي خلقت لي جسما ، وجعلت لي فيه آلات اطيعك بها واعصيك ، واغضبك بها وارضيك ، وجعلت لي من نفسي داعية الى الشهوات ، واسكنتني دارا قد ملئت من الآفات ، ثم قلت لي: انزجر ، فبك انزجر ، وبك اعتصم ، وبك استجير ، وبك احترز واستوفقك لما يرضيك

21-*Sahih-i Buhari*, Kitabü's-Savm, s. 456, h. 1

"İlahi, benim için bir beden yarattın ve o bedene onlarla sana itaat edeceğim ve isyan edeceğim, seni gazaplandıracağım ve hoşnut edeceğim birtakım aletler/organlar yerleştirdin. Nefsimde de beni şehvetli şeylere davet eden bir şey kıldın. Sana sımsıkı tutunuyorum, sana sığınıyorum, senden korunma talep ediyorum ve seni hoşnut edecek şeylere ulaşmam için senden tevfik -muvaffakiyet- istiyorum.[22]"

22-*Bihârü'l-Envâr*, c. 94, s. 107

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hakiki takva, insanı, kaymaktan, şeytanın yollarına girmekten, onun hile ve tuzaklarına düşmekten korur. Ayrıca şehvetlerin ve nefsin heva ve arzusunun esiri olmaktan da korur.

Hakiki takva insanın doğruluk, güvenilirlik, ahde vefa, haya, adalet, fedakârlık, diğerkâmlık, kötülük edene iyilikle karşılık vermek, gücü yettiği halde kötülük yapanı affetmek, akrabalık bağlarını gözetmek ve ihtiyaç sahiplerine yardımcı olmak gibi ahlaki erdemler ve seçkin niteliklerle bezenmesine vesile olur.

NASİHATLER

Bilemiyorum ey yavrucuğum, seni bıktıracak derecede sözü uzattıysam da şuna eminim ki şu okuyacağın birkaç sayfa asla zayi edilmemesi gereken şeylerdendir. Burada geçenleri bilmen ve bunlarla amel etmen Allah azze ve celle katında amellerin en faziletlilerindendir.

Ey değerli yavrucuğum -Allah seni kendi rızasına muvaffak kılsın- sana Allah'ın takvasına sımsıkı tutunmanı, Onun gazabından ve azabından sakınmanı tavsiye ederim. Takva sahibi olmayan bir kimsenin amelleri boşa gider. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾

"Allah, yalnız kendisinden korkanlardan kabul eder."[1]

Hakiki takva, insanı, kaymaktan, şeytanın yollarına girmekten, onun hile ve tuzaklarına düşmekten korur. Ayrıca şehvetlerin ve nefsin heva ve arzusunun esiri olmaktan da korur.

Sana düşen dinin asıl ilkelerini araştırman, Yaratıcına, Peygamberlerine, velilerine ve ahiret gününe imanını kuvvetlendirmen, onu sapıkların ve kuşkucuların kelamından etkilenmeyecek ve sarsılmayacak kuvvetli bir temel haline getirmendir. Bil ki hak Kur'an-ı Kerim'e ve Ehl-i Beyt İmamlarına (Allah'ın selamı onların üzerine olsun) sımsıkı tutunmaktadır. Zira onlar kurtuluş gemileri, takva sancakları ve hidayetin rükünleridir.

Ey aziz yavrucuğum, sana düşen bundan sonra da dini ilimleri talep etmendir. Gününün belirli bir bölümünü bu amaçla okumaya ver.

1-Mâide, 27

Yalan, gıybet, koğuculuk, iftira, kötü ahlak, büyüklenme, ucb (kendini beğenmişlik), haset, cimrilik, nifak (ikiyüzlülük), kötü dilli olmaktan sakın. Çünkü bunlar insanı Ahirette helak eder ve dünyada da üzülmesine neden olur.

Ey yavrucuğum, tembellik ve aylak aylak dolaşmaktan sakın. Çünkü mümin Kıyamet gününde Allah'ı anmaksızın geçirdiği boş vakitlerine üzüldüğü kadar hiçbir şeye üzülmeyecektir.

Dünyanın gurur (aldanış) yurdu olduğunu ve taliplilerini helak ettiğini daima aklında tut. Dünya Ahiretin Ebedî Yurduna geçişten başka bir şey değildir. Dünyaya asla meyletme. Tulu emel (uzun emel) sahibi olma ve ahireti de asla unutma.

Allah'ın sevdiği ve hoşnut olduğu şeylere ulaşman için seni muvaffak eylesin. Seni salih ve ilmiyle amel eden müminlerden eylesin. Kalbinde yakîn, dininde basiret ve ameline de ihlasla rızıklandırsın. Kuşkusuz O, duaları işiten ve onlara icabet edendir.

İMAM ALİ'NİN (A.S) OĞLU İMAM HASAN'A VASİYETİNDEN BİR DEMET

وَ وَجَدْتُكَ بَعْضِي بَلْ وَجَدْتُكَ كُلِّي حَتَّى كَأَنَّ شَيْئاً لَوْ أَصَابَكَ أَصَابَنِي وَكَأَنَّ الْمَوْتَ لَوْ أَتَاكَ أَتَانِي فَعَنَانِي مِنْ أَمْرِكَ مَا يَعْنِينِي مِنْ

أَمْرِ نَفْسِي فَكَتَبْتُ إِلَيْكَ كِتَابِي مُسْتَظْهِراً بِهِ إِنْ أَنَا بَقِيتُ لَكَ أَوْ فَنِيتُ فَإِنِّي أُوصِيكَ بِتَقْوَ ى اللَّهِ أَيْ بُنَيَّ وَلُزُومِ أَمْرِهِ وَعِمَارَةِ قَلْبِكَ بِذِكْرِهِ وَالِاعْتِصَامِ بِحَبْلِهِ وَأَيُّ سَبَبٍ أَوْثَقُ مِنْ سَبَبٍ بَيْنَكَ وَبَيْنَ اللَّهِ إِنْ أَنْتَ أَخَذْتَ بِهِ أَحْيِ قَلْبَكَ بِالْمَوْعِظَةِ وَأَمِتْهُ بِالزَّهَادَةِ وَقَوِّهِ بِالْيَقِينِ وَنَوِّرْهُ بِالْحِكْمَةِ وَذَلِّلْهُ بِذِكْرِ الْمَوْتِ وَقَرِّرْهُ بِالْفَنَاءِ وَبَصِّرْهُ فَجَائِعَ الدُّنْيَا وَحَذِّرْهُ صَوْلَةَ الدَّهْرِ وَفُحْشَ تَقَلُّبِ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ وَاعْرِضْ عَلَيْهِ أَخْبَارَ الْمَاضِينَ وَذَكِّرْهُ بِمَا أَصَابَ مَنْ كَانَ قَبْلَكَ مِنَ الْوَ لِينَ وَسِرْ فِي دِيَارِهِمْ وَآثَارِهِمْ فَانْظُرْ فِيمَا فَعَلُوا وَعَمَّا انْتَقَلُوا وَأَيْنَ حَلُّوا وَنَزَلُوا فَإِنَّكَ تَجِدُهُمْ قَدِ انْتَقَلُوا عَنِ الْأَحِبَّةِ وَحَلُّوا دِيَارَ الْغُرْبَةِ وَكَأَنَّكَ عَنْ قَلِيلٍ قَدْ صِرْتَ كَأَحَدِهِمْ فَأَصْلِحْ مَثْوَ اكَ وَلَا تَبِعْ آخِرَتَكَ بِدُنْيَاكَ وَدَعِ الْقَوْلَ فِيمَا لَا تَعْرِفُ وَالْخِطَابَ فِيمَا لَمْ تُكَلَّفْ وَأَمْسِكْ عَنْ طَرِيقٍ إِذَا خِفْتَ ضَلَالَتَهُ فَإِنَّ الْكَفَّ عِنْدَ حَيْرَةِ الضَّلَالِ خَيْرٌ مِنْ رُكُوبِ الْأَهْوَ الِ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ تَكُنْ مِنْ أَهْلِهِ وَأَنْكِرِ الْمُنْكَرَ بِيَدِكَ وَلِسَانِكَ وَبَايِنْ مَنْ فَعَلَهُ بِجُهْدِكَ وَجَاهِدْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَلَا تَأْخُذْكَ فِي اللَّهِ لَوْمَةُ لَائِمٍ وَخُضِ الْغَمَرَاتِ لِلْحَقِّ حَيْثُ كَانَ وَتَفَقَّهْ فِي الدِّينِ وَعَوِّدْ نَفْسَكَ التَّصَبُّرَ عَلَى الْمَكْرُوهِ وَنِعْمَ الْخُلُقُ التَّصَبُّرُ فِي الْحَقِّ وَأَلْجِئْ نَفْسَكَ فِي أُمُورِكَ كُلِّهَا إِلَى إِلَهِكَ فَإِنَّكَ تُلْجِئُهَا إِلَى كَهْفٍ حَرِيزٍ وَمَانِعٍ عَزِيزٍ وَأَخْلِصْ فِي الْمَسْأَلَةِ لِرَبِّكَ فَإِنَّ بِيَدِهِ الْعَطَاءَ وَالْحِرْمَانَ وَأَكْثِرِ الِاسْتِخَارَةَ وَتَفَهَّمْ وَصِيَّتِي وَلَا تَذْهَبَنَّ عَنْكَ صَفْحاً فَإِنَّ خَيْرَ الْقَوْلِ مَا نَفَعَ وَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا خَيْرَ فِي عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ وَلَا يُنْتَفَعُ بِعِلْمٍ لَا يَحِقُّ تَعَلُّمُهُ.

فَتَفَهَّمْ يَا بُنَيَّ وَصِيَّتِي وَاعْلَمْ أَنَّ مَالِكَ الْمَوْتِ هُوَ مَالِكُ الْحَيَاةِ وَأَنَّ الْخَالِقَ هُوَ الْمُمِيتُ وَأَنَّ الْمُفْنِيَ هُوَ الْمُعِيدُ وَأَنَّ الْمُبْتَلِيَ هُوَ الْمُعَافِي وَأَنَّ الدُّنْيَا لَمْ تَكُنْ لِتَسْتَقِرَّ إِلَّا عَلَى مَا جَعَلَهَا اللَّهُ عَلَيْهِ مِنَ النَّعْمَاءِ وَالِابْتِلَاءِ وَالْجَزَاءِ فِي الْمَعَادِ أَوْ مَا شَاءَ مِمَّا لَا تَعْلَمُ فَإِنْ أَشْكَلَ عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ فَاحْمِلْهُ عَلَى جَهَالَتِكَ فَإِنَّكَ وَلُ مَا خُلِقْتَ بِهِ جَاهِلًا ثُمَّ عُلِّمْتَ وَمَا أَكْثَرَ مَا تَجْهَلُ مِنَ الْأَمْرِ وَيَتَحَيَّرُ فِيهِ رَأْيُكَ وَيَضِلُّ فِيهِ بَصَرُكَ ثُمَّ تُبْصِرُهُ بَعْدَ ذَلِكَ فَاعْتَصِمْ بِالَّذِي خَلَقَكَ وَرَزَقَكَ وَسَوَ اكَ وَلْيَكُنْ لَهُ تَعَبُّدُكَ وَإِلَيْهِ رَغْبَتُكَ وَمِنْهُ شَفَقَتُكَ وَاعْلَمْ يَا بُنَيَّ أَنَّ أَحَداً لَمْ يُنْبِئْ عَنِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ كَمَا أَنْبَأَ عَنْهُ الرَّسُولُ (صلى الله عليه وآله) فَارْضَ بِهِ رَائِداً وَإِلَى النَّجَاةِ قَائِداً فَإِنِّي لَمْ آلُكَ نَصِيحَةً وَإِنَّكَ لَنْ تَبْلُغَ فِي النَّظَرِ لِنَفْسِكَ وَإِنِ اجْتَهَدْتَ مَبْلَغَ نَظَرِي لَكَ.

يَا بُنَيَّ اجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَاناً فِيمَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ غَيْرِكَ فَأَحْبِبْ لِغَيْرِكَ مَا تُحِبُّ لِنَفْسِكَ وَاكْرَهْ لَهُ مَا تَكْرَهُ لَهَا وَلَا تَظْلِمْ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ وَأَحْسِنْ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ وَاسْتَقْبِحْ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبِحُهُ مِنْ غَيْرِكَ وَارْضَ مِنَ النَّاسِ بِمَا تَرْضَاهُ لَهُمْ مِنْ نَفْسِكَ وَلَا تَقُلْ مَا لَا تَعْلَمُ وَإِنْ قَلَّ مَا تَعْلَمُ وَلَا تَقُلْ مَا لَا تُحِبُّ أَنْ يُقَالَ لَكَ وَاعْلَمْ أَنَّ الْإِعْجَابَ ضِدُّ الصَّوَ ابِ وَآفَةُ الْأَلْبَابِ فَاسْعَ فِي كَدْحِكَ وَلَا تَكُنْ خَازِناً لِغَيْرِكَ وَإِذَا أَنْتَ هُدِيتَ لِقَصْدِكَ فَكُنْ أَخْشَعَ مَا تَكُونُ لِرَبِّكَ

وَاعْلَمْ أَنَّ أَمَامَكَ عَقَبَةً كَئُوداً الْمُخِفُّ فِيهَا أَحْسَنُ حَالًا مِنَ الْمُثْقِلِ وَالْمُبْطِئُ عَلَيْهَا أَقْبَحُ حَالًا مِنَ الْمُسْرِعِ وَأَنَّ مَهْبِطَكَ بِهَا لَا

مَحَالَةَ إِمَّا عَلَى جَنَّةٍ أَوْ عَلَى نَارٍ فَارْتَدْ لِنَفْسِكَ قَبْلَ نُزُولِكَ وَوَ طِّئِ الْمَنْزِلَ قَبْلَ حُلُولِكَ فَلَيْسَ بَعْدَ الْمَوْتِ مُسْتَعْتَبٌ وَلَا إِلَى الدُّنْيَا مُنْصَرَفٌ وَاعْلَمْ أَنَّ الَّذِي بِيَدِهِ خَزَائِنُ السَّمَوَ اتِ وَالْأَرْضِ قَدْ أَذِنَ لَكَ فِي الدُّعَاءِ وَتَكَفَّلَ لَكَ بِالْإِجَابَةِ وَأَمَرَكَ أَنْ تَسْأَلَهُ لِيُعْطِيَكَ وَتَسْتَرْحِمَهُ لِيَرْحَمَكَ وَلَمْ يَجْعَلْ بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ مَنْ يَحْجُبُكَ عَنْهُ وَلَمْ يُلْجِئْكَ إِلَى مَنْ يَشْفَعُ لَكَ إِلَيْهِ وَلَمْ يَمْنَعْكَ إِنْ أَسَأْتَ مِنَ التَّوْبَةِ وَلَمْ يُعَاجِلْكَ بِالنِّقْمَةِ وَلَمْ يُعَيِّرْكَ بِالْإِنَابَةِ وَلَمْ يَفْضَحْكَ حَيْثُ الْفَضِيحَةُ بِكَ أَوْلَى وَلَمْ يُشَدِّدْ عَلَيْكَ فِي قَبُولِ الْإِنَابَةِ وَلَمْ يُنَاقِشْكَ بِالْجَرِيمَةِ وَلَمْ يُؤْيِسْكَ مِنَ الرَّحْمَةِ بَلْ جَعَلَ نُزُوعَكَ عَنِ الذَّنْبِ حَسَنَةً وَحَسَبَ سَيِّئَتَكَ وَاحِدَةً وَحَسَبَ حَسَنَتَكَ عَشْراً وَفَتَحَ لَكَ بَابَ الْمَتَابِ وَبَابَ الِاسْتِعْتَابِ فَإِذَا نَادَيْتَهُ سَمِعَ نِدَاكَ وَإِذَا نَاجَيْتَهُ عَلِمَ نَجْوَ اكَ فَأَفْضَيْتَ إِلَيْهِ بِحَاجَتِكَ وَأَبْثَثْتَهُ ذَاتَ نَفْسِكَ وَشَكَوْتَ إِلَيْهِ هُمُومَكَ وَاسْتَكْشَفْتَهُ كُرُوبَكَ وَاسْتَعَنْتَهُ عَلَى أُمُورِكَ وَسَأَلْتَهُ مِنْ خَزَائِنِ رَحْمَتِهِ مَا لَا يَقْدِرُ عَلَى إِعْطَائِهِ غَيْرُهُ مِنْ زِيَادَةِ الْأَعْمَارِ وَصِحَّةِ الْأَبْدَانِ وَسَعَةِ الْأَرْزَاقِ ثُمَّ جَعَلَ فِي يَدَيْكَ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِهِ بِمَا أَذِنَ لَكَ فِيهِ مِنْ مَسْأَلَتِهِ فَمَتَى شِئْتَ اسْتَفْتَحْتَ بِالدُّعَاءِ أَبْوَ ابَ نِعْمَتِهِ وَاسْتَمْطَرْتَ شَآبِيبَ رَحْمَتِهِ فَلَا يُقَنِّطَنَّكَ إِبْطَاءُ إِجَابَتِهِ

فَإِنَّ الْعَطِيَّةَ عَلَى قَدْرِ النِّيَّةِ وَرُبَّمَا أُخِّرَتْ عَنْكَ الْإِجَابَةُ لِيَكُونَ ذَلِكَ أَعْظَمَ لِأَجْرِ السَّائِلِ وَأَجْزَلَ لِعَطَاءِ الْآمِلِ وَرُبَّمَا سَأَلْتَ الشَّيْءَ فَلَا تُؤْتَاهُ وَأُوتِيتَ خَيْراً مِنْهُ عَاجِلًا أَوْ آجِلًا أَوْ صُرِفَ عَنْكَ لِمَا هُوَ

خَيْرٌ لَكَ فَلَرُبَّ أَمْرٍ قَدْ طَلَبْتَهُ فِيهِ هَلَاكُ دِينِكَ لَوْ أُوتِيتَهُ فَلْتَكُنْ مَسْأَلَتُكَ فِيمَا يَبْقَى لَكَ جَمَالُهُ وَيُنْفَى عَنْكَ وَبَالُهُ فَالْمَالُ لَا يَبْقَى لَكَ وَلَا تَبْقَى لَهُ

وَأَكْرِمْ نَفْسَكَ عَنْ كُلِّ دَنِيَّةٍ وَإِنْ سَاقَتْكَ إِلَى الرَّغَائِبِ فَإِنَّكَ لَنْ تَعْتَاضَ بِمَا تَبْذُلُ مِنْ نَفْسِكَ عِوَ ضاً وَلَا تَكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ وَقَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرّاً وَمَا خَيْرُ خَيْرٍ لَا يُنَالُ إِلَّا بِشَرٍّ وَيُسْرٍ لَا يُنَالُ إِلَّا بِعُسْرٍ وَإِيَّاكَ أَنْ تُوجِفَ بِكَ مَطَايَا الطَّمَعِ فَتُورِدَكَ مَنَاهِلَ الْهَلَكَةِ

وَالْحِرْفَةُ مَعَ الْعِفَّةِ خَيْرٌ مِنَ الْغِنَى مَعَ الْفُجُورِ وَالْمَرْءُ أَحْفَظُ لِسِرِّهِ وَرُبَّ سَاعٍ فِيمَا يَضُرُّهُ مَنْ أَكْثَرَ أَهْجَرَ وَمَنْ تَفَكَّرَ أَبْصَرَ قَارِنْ أَهْلَ الْخَيْرِ تَكُنْ مِنْهُمْ وَبَايِنْ أَهْلَ الشَّرِّ تَبِنْ عَنْهُمْ بِئْسَ الطَّعَامُ الْحَرَامُ وَظُلْمُ الضَّعِيفِ أَفْحَشُ الظُّلْمِ إِذَا كَانَ الرِّفْقُ خُرْقاً كَانَ الْخُرْقُ رِفْقاً رُبَّمَا كَانَ الدَّوَ اءُ دَاءً وَالدَّاءُ دَوَ اءً وَرُبَّمَا نَصَحَ غَيْرُ النَّاصِحِ وَغَشَّ الْمُسْتَنْصَحُ وَإِيَّاكَ وَالِاتِّكَالَ عَلَى الْمُنَى فَإِنَّهَا بَضَائِعُ النَّوْكَى وَالْعَقْلُ حِفْظُ التَّجَارِبِ وَخَيْرُ مَا جَرَّبْتَ مَا وَعَظَكَ بَادِرِ الْفُرْصَةَ قَبْلَ أَنْ تَكُونَ غُصَّةً لَيْسَ كُلُّ طَالِبٍ يُصِيبُ وَلَا كُلُّ غَائِبٍ يَئُوبُ

احْمِلْ نَفْسَكَ مِنْ أَخِيكَ عِنْدَ صَرْمِهِ عَلَى الصِّلَةِ وَعِنْدَ صُدُودِهِ عَلَى اللُّطْفِ وَالْمُقَارَبَةِ وَعِنْدَ جُمُودِهِ عَلَى الْبَذْلِ وَعِنْدَ تَبَاعُدِهِ عَلَى الدُّنُوِّ وَعِنْدَ شِدَّتِهِ عَلَى اللِّينِ وَعِنْدَ جُرْمِهِ عَلَى الْعُذْرِ حَتَّى كَأَنَّكَ لَهُ عَبْدٌ وَكَأَنَّهُ ذُو نِعْمَةٍ عَلَيْكَ وَإِيَّاكَ أَنْ تَضَعَ ذَلِكَ فِي غَيْرِ مَوْضِعِهِ أَوْ

أَنْ تَفْعَلَهُ بِغَيْرِ أَهْلِهِ لَا تَتَّخِذَنَّ عَدُوَ صَدِيقِكَ صَدِيقاً فَتُعَادِيَ صَدِيقَكَ وَامْحَضْ أَخَاكَ النَّصِيحَةَ حَسَنَةً كَانَتْ أَوْ قَبِيحَةً وَتَجَرَّعِ الْغَيْظَ فَإِنِّي لَمْ أَرَ جُرْعَةً أَحْلَى مِنْهَا عَاقِبَةً وَلَا أَلَذَّ مَغَبَّةً وَلِنْ لِمَنْ غَالَظَكَ فَإِنَّهُ يُوشِكُ أَنْ يَلِينَ لَكَ وَخُذْ عَلَى عَدُوِّكَ بِالْفَضْلِ فَإِنَّهُ أَحْلَى الظَّفَرَيْنِ وَإِنْ أَرَدْتَ قَطِيعَةَ أَخِيكَ فَاسْتَبْقِ لَهُ مِنْ نَفْسِكَ بَقِيَّةً يَرْجِعُ إِلَيْهَا إِنْ بَدَا لَهُ ذَلِكَ يَوْماً مَا وَمَنْ ظَنَّ بِكَ خَيْراً فَصَدِّقْ ظَنَّهُ وَلَا تُضِيعَنَّ حَقَّ أَخِيكَ اتِّكَالًا عَلَى مَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ فَإِنَّهُ لَيْسَ لَكَ بِأَخٍ مَنْ أَضَعْتَ حَقَّهُ وَلَا يَكُنْ أَهْلُكَ أَشْقَى الْخَلْقِ بِكَ وَلَا تَرْغَبَنَّ فِيمَنْ زَهِدَ عَنْكَ وَلَا يَكُونَنَّ أَخُوكَ أَقْوَ ى عَلَى قَطِيعَتِكَ مِنْكَ عَلَى صِلَتِهِ وَلَا تَكُونَنَّ عَلَى الْإِسَاءَةِ أَقْوَ ى مِنْكَ عَلَى الْإِحْسَانِ وَلَا يَكْبُرَنَّ عَلَيْكَ ظُلْمُ مَنْ ظَلَمَكَ فَإِنَّهُ يَسْعَى فِي مَضَرَّتِهِ وَنَفْعِكَ وَلَيْسَ جَزَاءُ مَنْ سَرَّكَ أَنْ تَسُوءَهُ

وَلَا تَكُونَنَّ مِمَّنْ لَا تَنْفَعُهُ الْعِظَةُ إِلَّا إِذَا بَالَغْتَ فِي إِيلَامِهِ فَإِنَّ الْعَاقِلَ يَتَّعِظُ بِالْآدَابِ وَالْبَهَائِمَ لَا تَتَّعِظُ إِلَّا بِالضَّرْبِ. اطْرَحْ عَنْكَ وَارِدَاتِ الْهُمُومِ بِعَزَائِمِ الصَّبْرِ وَحُسْنِ الْيَقِينِ

سَلْ عَنِ الرَّفِيقِ قَبْلَ الطَّرِيقِ وَعَنِ الْجَارِ قَبْلَ الدَّارِ إِيَّاكَ أَنْ تَذْكُرَ مِنَ الْكَلَامِ مَا يَكُونُ مُضْحِكاً وَإِنْ حَكَيْتَ ذَلِكَ عَنْ غَيْرِكَ.

و وَأَكْرِمْ عَشِيرَتَكَ فَإِنَّهُمْ جَنَاحُكَ الَّذِي بِهِ تَطِيرُ وَأَصْلُكَ الَّذِي إِلَيْهِ تَصِيرُ وَيَدُكَ الَّتِي بِهَا تَصُولُ.

دعاء

اسْتَوْدِعِ اللَّهَ دِينَكَ وَدُنْيَاكَ وَاسْأَلْهُ خَيْرَ الْقَضَاءِ لَكَ فِي الْعَاجِلَةِ وَالْآجِلَةِ وَالدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالسَّلَامُ

"Seni kendimden bir parça olarak, belki de bütünüm olarak gördüm; hatta başına bir musibet gelse bana gelmiş gibidir, ölüm sana gelmiş olsa, bana gelmiş gibidir.

Senin durumunu, kendi durumum gibi bildim ve sana sağ olsam da dünyadan göçsem de hayatında yardımcı olması için bu mektubu yazdım...

Takvayı Vasiyet Etme

Ey oğlum, Allah'tan korkup sakınmanı, emrine sürekli itaat etmeni, kalbini zikriyle imar etmeni, onun ipine sımsıkı sarılmanı tavsiye ederim. Eğer Allah'la arandaki bağa sımsıkı sarılacak olursan, bu bağdan daha sağlam bir bağ var mıdır?

Kalbine öğüde hayat ver, züht ile öldür, yakini imanla kuvvedendir, hikmetle nurlandır; ölümü zikrederek zelil kıl, yok olacağını ikrar ettir, dünyanın feci olaylarıyla basiret sahibi kıl, onu zamanın saldırısından, günlerin, gecelerin geçmesiyle oluşan kötülüklerden koru. Ona geçmişlerin haberlerini arz et ve senden

öncekilerin basma gelenleri hatırlat, onların diyarlarında ve bıraktıkları eserler arasında gez, dikkatle bak! Ne yapmışlar, nerden göçüp ayrılmışlar ve nereye yerleşip konaklamışlar. Muhakkak kendi dostlarından ayrıldıklarını, diyar-ı gurbete göçtüklerini göreceksin. Az bir zaman sonra, sen de aynı onlardan biri gibi olacaksın.

Yararlı Söz

Oyleyse konağını (ölümden sonraki yerini) ıslah et; ahiretini dünya karşılığında satma. Bilmediğin şey hakkında konuşmayı, üzerine düşmediği halde söz söylemeyi terk et. Sapıklık olacağından korktuğun bir yola girme. Çünkü sapma ihtimali olan yollardan kaçınmak, o korkunç yerlere girmekten daha iyidir. Marufu emret ve ona uyanlardan ol, münkeri elinle ve dilinle ortadan kaldır. Münkeri yapanlardan tüm çabanla sakın ve uzaklaş. Allah yolunda hakkıyla cihat et. Hiçbir kınayıcının kınaması, seni O'nun yolundan alıkoymasın. Nerede olursa olsun Allah için zorluklara katlan, dinini güzel öğren. Kendini zorluklara karşı sabretmeye alıştır. Bütün işlerinde rabbine sığın; böylece, tam bir sığmağa, güçlü bir koruyucuya sığınmış olursun. Bir şey istersen sadece Rabbinden iste; çünkü vermek de vermemek de O'nun elindedir. Hayrı çok iste,

vasiyetimi iyice anla ve sakın yüz çevirme. Çünkü sözün hayırlısı faydalı olanıdır. Fayda vermeyen ilimde hayır olmadığını bil. Faydalanılmayan bilgi öğrenilmeye layık değildir…

Her Şey Allah'ın Elindedir

Oğlum, vasiyetimi iyi anla. Şunu bil ki ölümün sahibi, hayatın da sahibidir. O yaratanın ve öldürenin ta kendisidir, yok eden, tekrar döndürendir, dertlerle imtihan edip derdi gidenrendir. Dünya fakat Allah'ın nimet ve imtihan yeri kıldığı, ahiret için sınanma yurdudur. Ya da O bilmediğimiz başka bir şey için dilemiştir. Bu işlerden biri seni aciz bırakırsa, bu durumu ona bilmediğine yor. Çünkü sen, önce cahil olarak yaratıldın, sonra bilgi sahibi kılındın. Bilemeyeceğin, ne yapacağını şaşıracağın nice is vardır ki, ilk etapta onlarla görüşün şaşar, basiretin sapar; ama daha sonra görür tanırsın.

Seni yaratana, güzel şekillendirip rızıklandırana bağlan, kulluğunu ona has kıl, isteğin O'na yönelsin, korkun O'ndan olsun.

Hz. Peygamber'in (s.a.a) Sünnetine Uyma

Ey oğlum, şunu bil ki hiç kimse, Allah'tan Resulün (s.a.a) getirdiği gibi haber getirmemiştir. Onu, mutluluğu sağlayan rehber ve

kurtuluşa götüren lider olarak kabul et. Ben sana öğüt vermekte kusurlu davranmadım. Muhakkak sen ne kadar çabalarsan çabala, benim seni düşündüğüm kadar sen kendini düşünemezsin.

Değer Yargıları

Ey oğlum, nefsini kendinle başkaları arasında tartı haline getir; kendin için sevdiğin şeyleri başkası için de sev, kendin için kerih gördüğün şeyleri başkaları için de kerih gör. Zulme uğramayı sevmediğin gibi, kimseye de zulmetme. Nasıl, sana iyi davranmalarını istersen, sen de iyi davran. Başkalarında çirkin gördüğün şeyi, kendin için de çirkin gör; onlar yaptıklarıyla seni hoşnut ettikleri gibi, sen de onları razı et. Bildiğin az bile olsa, bilmediğini söyleme. Sana söylenmesinden hoşlanmadığın şeyi de başkalarına söyleme.

Ahirete Hazırlık

Şunu da bilesin ki, kendini beğenmek, gerçeğin düşmanı ve aklın afetidir. Bütün gayretinle çalış çabala; lakin başkaları için mal biriktiren kimselerden olma. Hedefine iletildiğin zaman Rabbine şimdi olduğundan daha çok huşu içinde ol!

Önünde sarp, çıkılması zor bir geçit olduğunu bil. Burada hafif olanın durumu, ağır olanınkinden daha iyidir; yavaş gidenin durumu, çabucak göçenlerinkinden kötüdür. Oradan ya cennete ya da cehenneme varılır. O halde oraya inmeden önce azık edin, bir konak hazırla; zira ölümden sonra O'nun rızasını dilemenin faydası yoktur; dünyaya geri dönmek de mümkün değildir.

Dua ve Allah'a Tevessül

Yere ve göklere tasarruf eden, af dileyip dua etmene izin vermiş, kabul etmeyi de üzerine almıştır. Vermesi için istemeni, merhamet etmesi için de merhamet dilemeni emretmiştir. Seninle arasına engel olacak bir kimseyi koymadı. Katında bir şefaatçiye muhtaç etmedi, kötü işlerinden sonra tövbe etmeni yasaklamadı. Cezalandırmada acele etmedi. Dönünce kınamadı, rezil rüsva olmayı hak ettiğinde rezil rüsva etmedi, tövbeyle yönelişinin kabulünde sana şiddetli davranmadı. Günahın sebebiyle zorluğa düşürmedi, rahmetiyle seni ümitsizliğe düşürmedi. Aksine, suçundan yüz çevirmeni bir iyilik saydı, yaptığın kötülüğe misliyle, ettiğin iyiliğe de on misliyle karşılık verdi. Sana tövbe ve hoşnutluk kapısını açtı. Çağırdığın zaman seslenişini duyar; fısıltıyla yalvardığın zaman da fısıldadığını işitir.

O halde ihtiyacını O'na söyle, gönlündekini aç, dertlerini şikâyet et. Sıkıntılarını gidermesini iste, işlerinde O'ndan yardım dile. Rızkın bolluğu, bedenin sıhhati, ömrün uzunluğu gibi O'ndan başkasının veremeyeceği şeyleri rahmet hazinlerinden ihsan etmesini iste. İhtiyacını istemeye izin vererek hazinelerinin anahtarını eline vermiştir, istediğin zaman dua ile nimet kapılarını açar, kurak yerleri sulayıp hayat vermek için rahmetini istersin. İcabeti gecikti diye ümitsizliğe düşmemelisin. Çünkü ihsan, niyetle birdir. Pek çok kez, isteyenin ecri artsın, arzulayana daha çok verilsin diye icabet gecikir. Bazen de bir şey istersin verilmez, fakat bu dünyada ya da ahirette daha hayırlısı verilir. Veya verilmemesi senin yararına olmuştur. İstediğin pek çok şey vardır ki, eğer verilirse dinin helak olur. O halde güzelliği sana kalıp zorluğu senden uzaklaşanı isteyen kimse ol. Mal, sana kalmaz; sen de malına ebediyen sahip olmazsın.

Sadece Allah'a Kul

Nefsin, seni isteklere yöneltse bile nefsini bütün aşağılıklardan üstün tut. Zira kendinden verdiklerini bir daha elde edemezsin. Sakın başkalarına kul olma; çünkü Allah seni hür olarak yarattı. Şerle ulaşılan hayır, hayır değildir. Güçlükle ulaşılan kolaylık da kolaylık

değildir. Tamah bineğiyle yola çıkmaktan sakın! Çünkü o, seni süratle helak suyunun başına götürür. ...İffetli olarak çalışıp geçinmek, günahla dolu zenginlikten daha hayırlıdır. Kişi kendi sırrını, en iyi kendisi korur. Pek çok çalışan kimse nasıl bir zarara doğru koştuğunu bilmez. Çok konuşan saçmalar; düşünen kimse basiret kazanır. Hayırlılarla arkadaşlık et ki onlardan biri sayılasın. Şerlilerden sakın ki onlardan sayılmayasın. Yiyeceklerin en kötüsü haram yemektir! Zulmün en kınanmışı, zayıflara yapılandır. Yumuşaklık, sertlik sayıldığı zaman, sertlik de yumuşaklık sayılır. Bazen ilaç, ölüme sebep olur; bazen de hastalık ilaç olur. Bazen kendisinden nasihat beklenmeyen kimse güzel nasihat eder, bazen de nasihat eden kimse ihanet eder. Arzulara kapılıp bel bağlamaktan sakın; çünkü arzular, ahmakların sermayesidir. Akıl, tecrübeleri korumaktır. En hayırlı tecrübe, sana öğüt veren tecrübedir. Sıkıntıya düşmeden fırsatları değerlendir. Her isteyen isteğine kavuşamaz, her giden de geri dönmez.

Sadakatin Esası

Kardeşin senden ayrılınca ona bağlan, yüz çevirince lütuf ve yakınlık göster, cimrilik edince cömert davran, uzaklaşınca yaklaş, şiddetlenince yumuşa, suç işleyince özrünü kabul

et. Böylece sen onun kölesi, o ise senin nimet sahibin gibi olsun.

Bunu gerekmeyen yerlerde ve ehli olmayan kimselere yapma. Dostunun düşmanım dost sayma; dostunla düşman olmana sebep olur. Ona ister iyi gelsin ister kötü, kardeşine öğüt ver, ihlâs ile söyle. Öfkeni yut; ben, onu yutmak kadar sonucu tatlı, akıbeti haz verici başka bir yudum görmedim. Sana sertlik gösterene karşı yumuşak davran, belki o da yumuşar. Düşmanına iyilik ve lütufla muamele et; bu, iki zaferin (intikam veya affın) en tatlısıdır. Dostundan ayrılmak istersen, barışmak için açık kapı bırak ki bir gün dönmek istediğinde döne bilsin, insanlar senin hakkında iyi zanda bulunursa sen de iyi işlerinle onların zannını doğrula. Zira bir hakkını zayi ettiğin kimse artık dostun olmayacaktır. Yakınların, senden en nasipsiz kalan kimseler olmasın, senden uzak duran kişiye rağbet etme.

Dostunun dostluğu kesmesindeki delili, senin dostluğu sürdürmendeki delilinden daha güçlü olmasın. Sana iyilik etmekten çok kötülük etme düşüncesinde olmasın. Sana zulmedenin zulmünü gözünde büyütme; çünkü o kendisinin zararına, senin faydana çalışmaktadır. Seni sevindirenin mükâfatı kötü davranman değildir.

Çeşitli Vasiyetler

Sakın musibete uğramadıkça nasihatten faydalanmayanlardan olma. Akıllı olan, nasihatten öğüt alır ve yola gelir; hayvanlar ise ancak dayakla uslanır. Sabrın gücü ve güzel yakîn ile sana yönelen dertleri, belaları kendinden uzaklaştır.

Yolculuğa başlamadan arkadaşını, eve girmeden komşunu sor. Başkasının sana anlattığı olsa bile, güldürecek söz söylemekten sakın.

Soyuna ikramda bulun; onlar, senin kanatlarındır, onlarla uçarsın, senin bağlı olduğun aslın, saldırıya geçtiğin ellerindir onlar.

Dinini, dünyanı Allah'a emanet et. Şu tez geçen dünyada da az zaman sonra gelecek ahirette de akıbetinin hayırlı olmasını dile. Ve's-Selam."[2]

2-*Nehcü'l-Belâğa*, 31. mektup

Biricik oğluma

Ey **yavrucuğum**, ergenlik çocukluk ve bebeklik döneminden çıkıp büyüklük çağına giriş yapmak demektir. Belki de sen kişinin ergenlik çağına girdiğinde hızlı bir şekilde bedeninin nasıl geliştiğini, yüz hatlarının erkeklerin yüz hatlarına nasıl dönüştüğünü, sesinin nasıl kalınlaştığını vb. gözlemlemişsindir.

Allah-u Teâlâ geniş rahmetiyle ergenlik çağına girmemiş olan **çocuklara** oruç tutmalarını, hac etmelerini, cihat etmelerini, mallarının zekât ve humusunu vermeleri gibi sorumlulukları ve yükümlülükleri farz kılmamıştır. Çünkü **çocukların** henüz daha böyle bir şeye kudretleri bulunmamaktadır. Ancak **çocuk** ne zaman ki ergenlik çağına ulaşır ve teklifin diğer şartlarını da taşırsa artık ilahî tekliflere hazır hale gelmiş olur. Onun durumu otuz-kırk yaşındaki durumu ile aynı olur.

TEVHİD İSLAMİ BİLİMLER
VE EĞİTİM KURUMU

ISBN: 978-605-74684-5-1